

VU Research Portal

Family background and union formation and dissolution processes

Brons, M.D.

2020

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Brons, M. D. (2020). *Family background and union formation and dissolution processes: A cross-national perspective*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl





Addendum

References

Appendices Chapter 2

Appendices Chapter 3

Appendices Chapter 5

Nederlandse Samenvatting

Dankwoord

Curriculum Vitae

References

- Aassve, A., Arpino, B. & Billari, F.C. (2013). Age norms on leaving home: Multilevel evidence from the European Social Survey, *Environment and Planning A*, 45, 383-401.
- Albertini, M., & Garriga, A. (2011). The effect of divorce on parent–child contacts: Evidence on two declining effect hypotheses. *European Societies*, 13, 257-278.
- Allison, P.D. (1984). *Event history analysis: Regression for longitudinal event data*. Beverly Hills: Sage Publications.
- Amato, P.R. (1988). Parental divorce and attitudes toward marriage and family life. *Journal of Marriage and the Family*, 50, 453-462.
- Amato, P.R. (1996). Explaining the intergenerational transmission of divorce. *Journal of Marriage and the Family*, 58, 628-640.
- Amato, P.R. (2000). The consequences of divorce for adults and children. *Journal of Marriage and Family*, 62(4), 1269-1287.
- Amato, P.R. (2010). Research on divorce: Continuing trends and new developments. *Journal of Marriage and Family*, 72(3), 650-666.
- Amato, P.R., & DeBoer, D.D. (2001). The transmission of marital instability across generations: Relationship skills or commitment to marriage? *Journal of Marriage and the Family*, 63, 1038-1051.
- Andersson, G., Thomson, E., & Duntava, A. (2017). Life-table representations of family dynamics in the 21st century. *Demographic Research*, 37, 1081-1230.
- Aquilino, W.G. (1991). Family structure and home-leaving: A further specification of the relationship. *Journal of Marriage and the Family*, 53, 999-1010.
- Armingeon, K., Isler, C., Knöpfel, L., Weisstanner, D. & Engler, S. (2016). *Comparative Political Data Set 1960-2014*. Bern: Institute of Political Science, University of Berne.
- Axinn, W.G., & Thornton, A. (1992). The influence of parental resources on the timing of the transition to marriage. *Social Science Research*, 21, 261–285.
- Axinn, W.G., & Thornton, A. (1996). The influence of parents' marital dissolutions on children's attitudes toward family formation. *Demography*, 33, 66-81.

- Bäckman, O. (2008). Institutions, structures and poverty—a comparative study of 16 countries, 1980–2000. *European Sociological Review*, 25(2), 251-264.
- Barber, J.S. (2001). The intergenerational transmission of age at first birth among married and unmarried men and women. *Social Science Research*, 30(2), 219-247.
- Bernhardt, E. & Hoem, B. (1985). Cohabitation and social background: Trends observed for Swedish women born between 1936 and 1960, *European Journal of Population*, 1, 375-395.
- Berrington, A., & Diamond, L. (1999). Marital dissolution among the 1958 British Birth Cohort: The role of cohabitation. *Population Studies*, 53, 19–38.
- Berrington, A., & Diamond, I. (2000). Marriage or cohabitation: A competing risks analysis of first-partnership formation among the 1958 British Birth Cohort. *Journal of the Royal Statistical Society – Series A (Statistics in Society)*, 163, 127-151.
- Billari, F.C. & Liefbroer, A.C. (2010). Towards a new pattern of transition to adulthood?, *Advances in Life Course Research*, 15, 59-75.
- Blau, P.M., & Duncan, O.D. (1967). *The American occupational structure*. New York: Wiley & Sons.
- Blaauboer, M., & Mulder, C.H. (2010). Gender differences in the impact of family background on leaving the parental home. *Journal of Housing and the Built Environment*, 25(1), 53-71.
- Blossfeld, H.P., Hamerle, A., & Mayer, K.U. (2014). *Event history analysis: Statistical theory and application in the social sciences*. New York: Psychology Press.
- Blossfeld, H.P., & Huinink, J. (1991). Human capital investments or norms of role transition? How women's schooling and career affect the process of family formation. *American Journal of Sociology*, 97(1), 143-168.
- Blossfeld, H.P., de Rose, A., Hoem, J.M. & Rohwer, G. (1995). *Education, Modernization and the Risk of Marriage Disruption in Sweden, West Germany, and Italy*. In K.O. Mason & A.-M. Jensen (Eds.), *Gender and Family Change in Industrialized Countries* (pp. 200-222). Oxford, UK: Clarendon Press.
- Bracher, M., Santow, G., Morgan, M. & Trussel, J. (1993). Marital dissolution in Australia: Models and explanations. *Population Studies*, 47(3), 403-425.

- Breen, R., & Jonsson, J.O. (2005). Inequality of opportunity in comparative perspective: Recent research on educational attainment and social mobility. *Annual Review of Sociology*, 31, 223-243.
- Brons, M.D., Liefbroer, A.C., & Ganzeboom, H.B.G. (2017). Parental Socio-Economic Status and First Union Formation: Can European Variation Be Explained by the Second Demographic Transition Theory? *European Sociological Review*, 33(6), 809-822.
- Bryan, M. L., & Jenkins, S. P. (2016). Multilevel modelling of country effects: A cautionary tale, *European Sociological Review*, 32, 3–22.
- Bumpass, L., & Lu, H.H. (2000). Trends in cohabitation and implications for children's family contexts in the United States. *Population studies*, 54, 29-41.
- Bumpass, L.L., Martin, T.C. & Sweet, J.A. (1991). The impact of family background and early marital factors on marital disruption. *Journal of Family Issues*, 12(1), 22-42.
- Bumpass, L.L., Sweet, J.A., & Cherlin, A.J. (1991). The role of cohabitation in declining rates of marriage. *Journal of Marriage and the Family*, 53, 338-355.
- Cavanagh, S.E. (2011). Early pubertal timing and the union formation behaviours of young women, *Social Forces*, 89, 1217-1238.
- CBS. (2012). *Documentatierapport Onderzoekgezinsvorming 2008V1*. The Hague: Centraal Bureau voor de Statistiek.
- Chan, T.W. & Halpin, B. (2008). *The instability of divorce risk factors in the UK*. Working paper, Oxford University.
- Cherlin, A.J. (2004). The deinstitutionalization of American marriage. *Journal of Marriage and Family*, 66(4), 848-861.
- Cherlin, A.J., Kiernan, K.E., & Chase-Lansdale, P.L. (1995). Parental divorce in childhood and demographic outcomes in young adulthood. *Demography*, 32, 299-318.
- Clayton, P. (2017). STCOMLIST: Stata module to list cumulative function in presence of competing risks.
- Cohen, J., & Manning, W. (2010). The relationship context of premarital serial cohabitation. *Social Science Research*, 39(5), 766-776.
- Coppola, L. (2004). Education and union formation as simultaneous processes in Italy and Spain, *European Journal of Population*, 20, 219-250.
- Council of Europe (2006). *Recent Demographic Developments in Europe*. Strasbourg: Council of Europe Publishing.

- Coviello, V., & Boggess, M. (2004). Cumulative incidence estimation in the presence of competing risks. *STATA Journal*, 4, 103-112.
- Dahlberg, J. (2015). Social background and becoming a parent in Sweden: A register-based study of the effect of social background on childbearing in Sweden. *European Journal of Population*, 31(4), 417-444.
- De Graaf, P.M., & Kalmijn, M. (2006). Change and stability in the social determinants of divorce: A comparison of marriage cohorts in the Netherlands. *European Sociological Review*, 22(5), 561-572.
- Dobbelaere, K. (1995). Religion in Europe and North America. From R.D. Moor (Eds.), *Values in Western Societies*. Tilburg: Tilburg University Press.
- Dominguez-Folgueras, M., & Castro-Martin, T. (2013). Cohabitation in Spain: No longer a marginal path to family formation. *Journal of Marriage and Family*, 75(2), 422-437.
- Dronkers, J., & Härkönen, J. (2008). The intergenerational transmission of divorce in cross-national perspective: Results from the Fertility and Families Surveys. *Population Studies*, 62, 273-288.
- Easterlin, R. (1980). *Birth and Fortune*. New York, NY: Basic Books.
- Elo, I.T. (2009). Social class differentials in health and mortality: Patterns and explanations in comparative perspective. *Annual Review of Sociology*, 35, 553-572.
- Erola, J., Härkönen, J., & Dronkers, J. (2012). More careful or less marriageable? Parental divorce, spouse selection and entry into marriage. *Social Forces*, 90(4), 1323-1345.
- Esping-Andersen, G. (1990). *Three worlds of welfare capitalism*. Cambridge: Policy Press.
- ESS (2006). *European Social Survey Round 3 Data. Edition 3.5*. Bergen NO: Norwegian Social Science Data Services, Norway.
- Eurostat (2018). *Eurostat database, Population and Social Conditions, Fertility indicators (demo_find)*. Available at <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>. Accessed on 17 April 2018.
- Everitt, B.S., Landau, S., & Leese, M. (2001). *Cluster analysis (4th ed.)*. New York: Oxford University Press.
- Fokkema, T., Kveder, A., Hiekel, N., Emery, T., & Liefbroer, A.C. (2016). Generations and Gender Programme Wave 1 data collection: An overview and assessment of sampling and fieldwork methods, weighting procedures, and cross-sectional representativeness. *Demographic Research*, 34, 499-524.

- Frisch, M., & Hviid, A. (2006). Childhood family correlates of heterosexual and homosexual marriages: A national cohort study of two million Danes. *Archives of Sexual Behavior*, 35, 533-47.
- Ganzeboom, H.B.G. & Treiman, D.J. (1996). Internationally comparable measures of occupational status for the 1988 International Standard Classification of Occupations, *Social Science Research*, 25, 201-239.
- Glenn, N.D., & Kramer, K.B. (1987). The marriages and divorces of the children of divorce. *Journal of Marriage and the Family*, 49, 811-825.
- Goldscheider, F.K., & Goldscheider, C. (1998). The effects of childhood family structure on leaving and returning home. *Journal of Marriage and the Family*, 60, 745-756.
- Goldstein, J.R., & Kenney, C.T. (2001). Marriage delayed or marriage forgone? New cohort forecasts of first marriage for US women. *American Sociological Review*, 66, 506-519.
- Goldthorpe, J.H. (1996). Class analysis and the reorientation of class theory: The case of persisting differentials in educational attainment, *The British Journal of Sociology*, 47, 481-505.
- Goode, W.J. (1962). Marital Satisfaction and Instability-a Cross-Cultural Class Analysis of Divorce Rates. *International Social Science Journal*, 14(3), 507-526.
- Hansen, T., Moum T., & Shapiro, A. (2007). Relational and individual well-being among cohabitators and married individuals in midlife: Recent trends from Norway. *Journal of Family Issues*, 28, 910 – 933.
- Harbord, R.M., & Higgins, J.P.T. (2008). Meta-regression in Stata. *The Stata Journal*, 8, 493–519.
- Härkönen, J., Bernardi, F., & Boertien, D. (2017). Family dynamics and child outcomes: An overview of research and open questions. *European Journal of Population*, 33, 163-184.
- Härkönen, J., & Dronkers, J. (2006). Stability and change in the educational gradient of divorce. A comparison of seventeen countries. *European Sociological Review*, 22(5), 501-517.
- Harris, R., Bradburn, M., Deeks, J., Harbord, R.M., Altman, D. & Sterne, J. (2008). Metan: fixed-and random-effects meta-analysis, *The Stata Journal*, 8, 3-28.

- Heuveline, P. & Timberlake, J. M. (2004). The role of cohabitation in family formation: The United States in comparative perspective, *Journal of Marriage and Family*, 66, 1214-1230.
- Hiekel, N. (2014). *The different meanings of cohabitation across Europe: How cohabiters view their unions and differ in their plans and behaviors*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Hiekel, N., Liefbroer, A.C. & Poortman, A. (2014). Understanding diversity in the meaning of cohabitation across Europe, *European Journal of Population*, 30, 391-410.
- Higgins, J.P.T., Thompson, S.G., Deeks, J.J. & Altman, D.G. (2003). Measuring inconsistency in meta-analyses, *British Medical Journal*, 327, 557-560.
- Hoem, J.M. (1997). Educational Gradients in Divorce Risks in Sweden in Recent Decades. *Population Studies*, 51(1), 19-27.
- Hoem, B. & Hoem, J.M. (1992). The disruption of marital and non-marital union in contemporary Sweden. In J. Trussell, R. Hankinson & J. Tilton (Eds.), *Demographic Applications of Event History Analysis*. Clarendon Press: Oxford.
- Hoem, J.M. & Kostova, D. (2008). Early traces of the Second Demographic Transition in Bulgaria: A joint analysis of marital and non-marital union formation, 1960-2004, *Population Studies: A Journal of Demography*, 62, 259-271.
- Inglehart, R. (2006). Mapping global values. *Comparative Sociology*, 5, 115–136.
- Jacquet, S.E., & Surra, C.A. (2001). Parental divorce and premarital couples: Commitment and other relationship characteristics. *Journal of Marriage and Family*, 63, 627-638.
- Janssen, J. (2001). *Do opposites attract divorce: Dimensions of mixed marriage and the risk of divorce in the Netherlands*. (Doctoral Dissertation. Department of Sociology, University of Nijmegen, The Netherlands).
- Kalmijn, M. (2011). The influence of men's income and employment on marriage and cohabitation: Testing Oppenheimer's theory in Europe. *European Journal of Population/Revue Européenne de Démographie*, 27(3), 269-293.
- Karlson, K.B., Holm, A., & Breen, R. (2012). Comparing regression coefficients between same-sample nested models using logit and probit: A new method. *Sociological Methodology*, 42(1), 286-313.

- Keijer, M.G., Nagel, I. & Liefbroer, A.C. (2016). Effects of parental cultural and economic status on adolescents' life course preferences, *European Sociological Review*, 32, 607–618.
- Kennedy, S., & Bumpass, L. (2008). Cohabitation and children's living arrangements: New estimates from the United States. *Demographic research*, 19, 1663.
- Kiernan, K. (1986). Teenage marriage and marital breakdown: A longitudinal study. *Population Studies*, 40(1), 35-54.
- Kiernan, K.E. (2001). The rise of cohabitation and childbearing outside marriage in Western Europe, *International Journal of Law, Policy and the Family*, 15, 1-21.
- Kiernan, K.E. (2003). Cohabitation and divorce across nations and generations. *CASEpaper 65*. London: Center for Analysis of Social Exclusion, London School of Economics.
- Kiernan, K.E., & Hobcraft, J. (1997). Parental divorce during childhood: Age at first intercourse, partnership and parenthood. *Population Studies*, 51, 41-55.
- Klijzing, E. (1992). “Weeding” in the Netherlands: First-union disruption among men and women born between 1928 and 1965. *European Sociological Review*, 8, 53-70.
- Koops, J.C., Liefbroer, A.C., & Gauthier, A.H. (2017). The Influence of Parental Educational Attainment on the Partnership Context at First Birth in 16 Western Societies. *European Journal of Population*, 1-25.
- Kravdal, Ø. (1999). Does marriage require a stronger economic underpinning than informal cohabitation?. *Population Studies*, 53, 63-80.
- Lansford, J.E. (2009). Parental divorce and children's adjustment. *Perspectives on Psychological Science*, 4, 140–152.
- Lappegård, T., Klüsener, S. & Vignoli, D. (2014). Social norms, economic conditions and spatial variation of childbearing within cohabitation across Europe, Rostock: *Max Planck Institute for Demographic Research* (WP-201400X).
- Lesthaeghe, R. (1995). The Second Demographic Transition in Western Countries: An Interpretation. In K.O. Mason & A.-M. Jensen (Eds.), *Gender and Family Change in Industrialized Countries* (pp. 17–62). Oxford, UK: Clarendon Press.
- Lesthaeghe, R. (2010). The unfolding story of the second demographic transition. *Population and Development Review*, 36, 211–251.

- Lesthaeghe, R. & van de Kaa, D.J. (1986). "Twee demografische transitie?" In.: D. J. van de Kaa and R. Lesthaeghe (eds.) *Bevolking: groei en krimp*. Van Loghum Slaterus, Deventer, pp. 9-24.
- Li, J.H. & Wojtkiewicz, R.A. (1994). Childhood family structure and entry into first marriage. *Sociological Quarterly*, 35, 247-268.
- Li, L.J.C.A., & Wu, L.L. (2008). No trend in the intergenerational transmission of divorce. *Demography*, 45, 875–883.
- Lichter, D.T., & Qian, Z. (2008). Serial cohabitation and the marital life course. *Journal of Marriage and Family*, 70, 861-878.
- Liefbroer, A.C. (1991). The choice between a married and unmarried first union by young adults. *European Journal of Population*, 7, 273-289.
- Liefbroer, A.C. & Corijn, M. (1999). Who, what, where, and when? Specifying the impact of educational attainment and labour force participation on family formation, *European Journal of Population*, 15, 45-75.
- Lyngstad, T.H. (2004). The impact of parents' and spouses' education on divorce rates in Norway. *Demographic Research*, 10, 121-142.
- Lyngstad, T.H. (2006). Why do couples with highly educated parents have higher divorce rates? *European Sociological Review*, 22, 49–60.
- Lyngstad, T.H. & Jalovaara, M. (2010). A review of the antecedents of union dissolution. *Demographic Research*, 23, 257-292.
- Mäenpää, E. & Jalovaara, M. (2014). Homogamy in socio-economic background and education, and the dissolution of cohabiting unions. *Demographic Research*, 30(65), 1769-1792.
- Manning, W.D., & Cohen, J.A. (2015). Teenage cohabitation, marriage, and childbearing. *Population research and policy review*, 34, 161-177.
- Martin, S.P. (2006). Trends in marital dissolution by women's education in the United States. *Demographic Research*, 15, 537–559.
- Martin, S.P., & Parashar, S. (2006). Women's changing attitudes toward divorce, 1974–2002: Evidence for an educational crossover. *Journal of Marriage and Family*, 68(1), 29-40.
- Matysiak, A., Styrc, M., & Vignoli, D. (2014). The educational gradient in marital disruption: A meta-analysis of European research findings. *Population Studies*, 68(2), 197-215.

- McLanahan, S. (2004). Diverging destinies: How children are faring under the second demographic transition. *Demography*, 41(4), 607-627.
- McLanahan, S., & Percheski, C. (2008). Family structure and the reproduction of inequalities. *Annual Review of Sociology*, 34, 257-276.
- Michael, R.T. & Tuma, N.B. (1985). Entry into marriage and parenthood by young men and women: The influence of family background, *Demography*, 22, 515-544.
- Mills, M., & Blossfeld, H.P. (2013). The Second Demographic Transition meets globalization: A comprehensive theory to understand changes in family formation in an era of rising uncertainty. In Evans, A. & Baxter, J. (eds.). *Negotiating the Life Course. Stability and Change in Life Pathways*. Dordrecht: Springer: 9-33.
- Mooyaart, J.E., & Liefbroer, A.C. (2016). The influence of parental education on timing and type of union formation: changes over the life course and over time in the Netherlands. *Demography*, 53(4), 885-919.
- Mulder, C.H., Clark, W.A.V. & Wagner, M. (2006). Resources, living arrangements and first union formation in the United States, the Netherlands and West Germany, *European Journal of Population*, 22, 3-35.
- Ohlsson-Wijk, S. (2011). Sweden's marriage revival: An analysis of the new-millennium switch from long-term decline to increasing popularity. *Population Studies*, 65, 183-200.
- Ongaro, F. & Mazzuco, S. (2009). Parental separation and family formation in early adulthood: Evidence from Italy. *Advances in Life Course Research*, 14, 119-130.
- Oppenheimer, V.K. (1988). A theory of marriage timing. *American Journal of Sociology*, 94, 563-591.
- Perelli-Harris, B., Berrington, A., Sánchez Gassen, N., Galezewska, P., & Holland, J.A. (2017). The rise in divorce and cohabitation: Is there a link?. *Population and Development Review*, 43, 303-329.
- Perelli-Harris, B., & Gassen, N.S. (2012). How similar are cohabitation and marriage? Legal approaches to cohabitation across Western Europe. *Population and Development Review*, 38(3), 435-467.
- Perelli-Harris, B., & Gerber, T.P. (2011). Nonmarital childbearing in Russia: Second demographic transition or pattern of disadvantage?. *Demography*, 48, 317-342.

- Perelli-Harris, B., Kreyenfeld, M., & Kubisch, K. (2010). *Harmonized histories: Manual for the preparation of comparative fertility and union histories* (No. WP-2010-011). Max Planck Institute for Demographic Research, Rostock, Germany.
- Poortman, A.R., & Mills, M. (2012). Investments in marriage and cohabitation: The role of legal and interpersonal commitment. *Journal of Marriage and Family*, 74(2), 357-376.
- Raab, M. (2017). Childhood family structure and early family formation in East and West Germany. *Journal of Marriage and Family*, 79(1), 110-130.
- Raab, M., Fasang, A.E., Karhula, A., & Erola, J. (2014). Sibling similarity in family formation. *Demography*, 51, 341.
- Raymo, J.M., & Iwasawa, M. (2017). *Diverging Destinies: The Japanese Case*. Springer: Singapore.
- Rijken, A.J., & Liefbroer, A.C. (2009). Influences of the family of origin on the timing and quantum of fertility in the Netherlands. *Population Studies*, 63(1), 71-85.
- Sassler, S., Addo, F. & Hartmann, E. (2010). The tempo of relationship progression among low income couples, *Social Science Research*, 39, 831-844.
- Sassler, S., Cunningham, A., & Lichter, D.T. (2009). Intergenerational patterns of union formation and relationship quality. *Journal of Family Issues*, 30, 757-786.
- Sassler, S., & Goldscheider, F. (2004). Revisiting Jane Austen's theory of marriage timing: Changes in union formation among American men in the late 20th century. *Journal of Family Issues*, 25, 139-166.
- Schneider, D., & Hastings, O.P. (2015). Socioeconomic variation in the effect of economic conditions on marriage and nonmarital fertility in the United States: Evidence from the Great Recession. *Demography*, 52(6), 1893-1915.
- Schröder, H. & Ganzeboom, H.B.G. (2014). Measuring and modeling education levels in European societies, *European Sociological Review*, 30, 119-136.
- Schwartz, C.R. (2013). Trends and variation in assortative mating: Causes and consequences. *Annual Review of Sociology*, 39, 451-470.
- Shavit, Y., & Blossfeld, H.P. (1993) *Persistent Inequality: Changing educational attainment in thirteen countries*. Boulder, CO: Westview Press.
- Sigle-Rushton, W., Hobcraft, J., & Kiernan, K. (2005). Parental divorce and subsequent disadvantage: A cross-cohort comparison. *Demography*, 42, 427-446.

- Snijders, T.A.B., & Bosker, R. (2012). *Multilevel Analysis: An Introduction to Basic and Advanced Multilevel Modeling*, 2nd ed . Thousand Oaks, CA: Sage Publications Ltd.
- Sobotka, T. (2008). Overview chapter 6: The diverse faces of the second demographic transition in Europe. *Demographic Research*, 19, 171–224.
- Sobotka, T., & Toulemon, L. (2008). Overview Chapter 4: Changing family and partnership behaviour: Common trends and persistent diversity across Europe. *Demographic Research*, 19(6), 85-138.
- Soons, J.P.M. & Kalmijn, M. (2009). Is marriage more than cohabitation? Ill-being differences in 30 European countries. *Journal of Marriage and Family*, 71, 1141-1157.
- South, S. J. (2001). The variable effects of family background on the timing of first marriage: United States, 1969–1993. *Social Science Research*, 30, 606–626.
- Sweeney, M.M. (2002). Two decades of family change: The shifting economic foundations of marriage, *American Sociological Review*, 67, 132-147.
- Tasker, F.L. & Richards, M.P.M. (1994). Adolescents' attitudes toward marriage and marital prospects after parental divorce: A review. *Journal of Adolescent Research*, 9, 40-362.
- Thomson, E., McLanahan, S.S., & Curtin, R.B. (1992). Family structure, gender, and parental socialization. *Journal of Marriage and Family*, 54, 368-378.
- Thornton, A. (2013). *Reading history sideways: The fallacy and enduring impact of the developmental paradigm on family life*. University of Chicago Press.
- Thornton, A., Axinn, W.G., & Xie, Y. (2007). *Marriage and cohabitation*. Chicago: University of Chicago Press.
- Todesco, L. (2013). Family social background and marital instability in Italy. Do parental education and social class matter? *The Social Science Journal*, 50(1), 112-126.
- Trost, J. (1975). Married and unmarried cohabitation: The case of Sweden, with some comparisons. *Journal of Marriage and the Family*, 37, 677-682.
- Tukey, J.W. (1977). *Exploratory data analysis*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Uecker, J.E. & Stokes, C.E. (2008). Early marriage in the United States. *Journal of Marriage and Family*, 70, 835-846.
- United Nations. (2009). *World marriage data 2008*. New York: United Nations Department of Economic and Social Affairs, Population Division (POP/DB/Marr/Rev2008). Retrieved from <http://www.un.org/esa/population/publications/WMD2008/Main.html>

- United Nations. (2013). *United Nations demographic yearbook (2013)*. New York: United Nations Department of Economic and Social Affairs, Population Division.
- Van de Kaa, D.J. (1987). Europe's Second Demographic Transition. *Population Bulletin*, 42 (1), 1-59.
- Van de Kaa, D.J. (2001). Postmodern fertility preferences: From changing value orientation to new behavior. *Population and Development Review*, 27, 290-331.
- Villeneuve-Gokalp, C. (1991). From marriage to informal union: Recent changes in the behavior of couples. *Population: An English Selection*, 3, 81-111.
- Weiss, R.S. (1979). Growing up a little faster: The experience of growing up in a single-parent household. *Journal of Family Issues*, 35, 97-111.
- Wiik, K.A. (2009). You'd better wait. Socio-economic background and timing of first marriage versus first cohabitation. *European Sociological Review*, 25, 139–153.
- Winkler-Dworak, M. & Toulemon, L. (2007). Gender differences in the transition to adulthood in France: Is there convergence over the recent period?, *European Journal of Population*, 23, 273-314.
- Wolfinger, N.H. (2003). Parental divorce and offspring marriage: Early or late? *Social Forces*, 82(1), 337-353.
- Wolfinger, N.H. (2005). *Understanding the Divorce Cycle: The Children of Divorce in Their Own Marriages*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Yamaguchi, K. (1991). *Event History Analysis*. London: Sage.
- Zaidi, B., & Morgan, S.P. (2017). The second demographic transition theory: A review and appraisal. *Annual review of sociology*, 43, 473-492.
- Zakharov, S. (2008). Russian Federation: From the first to second demographic transition. *Demographic Research*, 19(24), 907-972.

Appendices Chapter 2

We have split the Supplementary Materials into six sections.

Content

1. An overview of the literature reviewed for this paper
2. Meta-analytic results censored at age 45 for the total effect of parental SES on first union for men and women
3. Meta-analytic results with weights for the total effect of parental SES on first union for men and women
4. Additional meta-analytic results for men and women
5. Additional meta-regression results
6. Meta-regression results with alternative SDT indicators

1. An overview of the literature reviewed for this paper

Appendix Table A2.1 presents a literature review of existing studies that have examined the link between parental socio-economic status and the timing of the formation of the first union.

Table A2.1. Overview of previous studies of the effect of parental SES on the timing of formation of union (cohabitation and/or marriage).

Authors	Year	Cntry	N	Operationalization parental SES	M / F ¹	Dependent variable	Method	Effect ²	Extra information
<i>Michael & Tuma</i>	1985	US	9439	Father's + mother's education and if father and mother were employed when respondent was age 14	M+F	First marriage	Proportional hazard model	N ³	Stronger effect of parental education is found for women than for men.
<i>Bernhardt & Hoem</i>	1985	SE		Socio-economic group of main breadwinner in parental home: workers, salaried employees and farmers + self-employed	F	First cohabitation + marriage	Multiplicative intensity hazard models	N ³	
<i>Goldscheider & Waite</i>	1986	US	20616 ⁴	Parental education & occupation + family income	M+F	First marriage	Discrete time logistic model	N	Stronger effect of parental education and income is found for women than for men. Stronger effect of occupation is found for men than for women.
<i>Blossfeld & Huinink</i>	1991	DE	2171	Father's social class	F	First marriage	Hazard rate models	N ³	The effect of father's social class disappeared when individual educational attainment and enrolment were included in the model.
<i>Axinn & Thornton</i>	1992	US	12381 ⁴	Family income, family's total assets + sum of mothers and father's years of education reported by the mother	M+F	First marriage	Discrete time hazard rate analysis	N ³	A stronger effect of parental SES is found for men than for women.
<i>South</i>	2001	US	6570	Family income-to-needs ratio, years of school completed by mother when respondent was age 14	M+F	First marriage	Discrete time event history analysis	N	
<i>Sweeney</i>	2002	US	8551	Father employed in a managerial or professional occupation + mother's educational attainment	M+F	First marriage	Discrete time logistic model	N	
<i>Mulder, Clark & Wagner</i>	2006	US, NL, DE-W	6177	Fathers education, income/socio-economic status	F	First marriage + first union	Discrete time logistic model	N	Parental status is found to matter more to formation of first union that takes place from the parental home than from independence. Differences between countries in the impact of parental status are found

Table A2.1 (continued). Overview of previous studies of the effect of parental SES on the timing of formation of union (cohabitation and/or marriage).

Authors	Year	Cntry	N	Operationalization parental SES	M / F ¹	Dependent variable	Method	Effect ²	Extra information
<i>Winkler-Dworak & Toulemon</i>	2007	FR	240000	Father's occupation	M+F	First union	Piecewise constant hazard model	P	The positive effect is only found for men.
<i>Uecker & Stokes</i>	2008	US	14165	Ordinal measure of family income, binary variable for parents' education (college degree, yes/no)	M+F	(early) Marriage	Discrete-time proportional hazard model	N	A stronger effect of parental education is found for women than for men.
<i>Hoem & Kostova</i>	2008	BU	5610	Mother's and father's educational attainment (high, middle, low)	F	First cohabitation + first marriage	Multiplicative intensity hazard model	N	
<i>Wiik</i>	2009	NO	6317	Father's and mother's highest level of education + perceived economic well-being during childhood	M+F	First cohabitation + marriage	Discrete time multinomial logistic model	N	The effect of parental education is only found for first cohabitation, not for marriage. Persons reporting a good economic family background, on the other hand, defer entry into first marriage.
<i>Sassler, Addo & Hartmann</i>	2010	US	1095	Mother's educational attainment	M+F	First cohabitation vs marriage	Logistic regression	N ³	
<i>Cavanagh</i>	2011	US	7523	Highest number of years of schooling completed by most educated parent	F	Cohabitation + marriage	Bivariate Cox proportional hazard model	N	
<i>Mooyaart & Liefbroer</i>	2016	NL	39777	Father's & Mother's level of educational attainment	M+F	First union + first marriage	Discrete-time hazard models	N	

¹M = Male, F= Female

² N = Negative effect, P = Positive effect

³ In this model the educational level of the child/young adult is not included

⁴ Number of person periods instead of respondents

2. Meta-analytic results censored at age 45 for the total effect of parental SES on first union for men and women

In this study, we restrict our analysis to ages 15 to 35, but we checked whether the results would change if we censored at age 45 instead of 35. In this section of the Appendix, we present the total effect of parental SES on the timing of first union for men and women, but then censored at age 45. The results are almost identical to the results shown in Figure 2.1a and 2.1b in the main text.

Figure A2.1a. TOTAL effect of parental SES on the timing of first union for WOMEN in 25 European countries. Meta-analysis of estimates from discrete-time logistic models censored at age 45. (Total number of observations = 219,755)

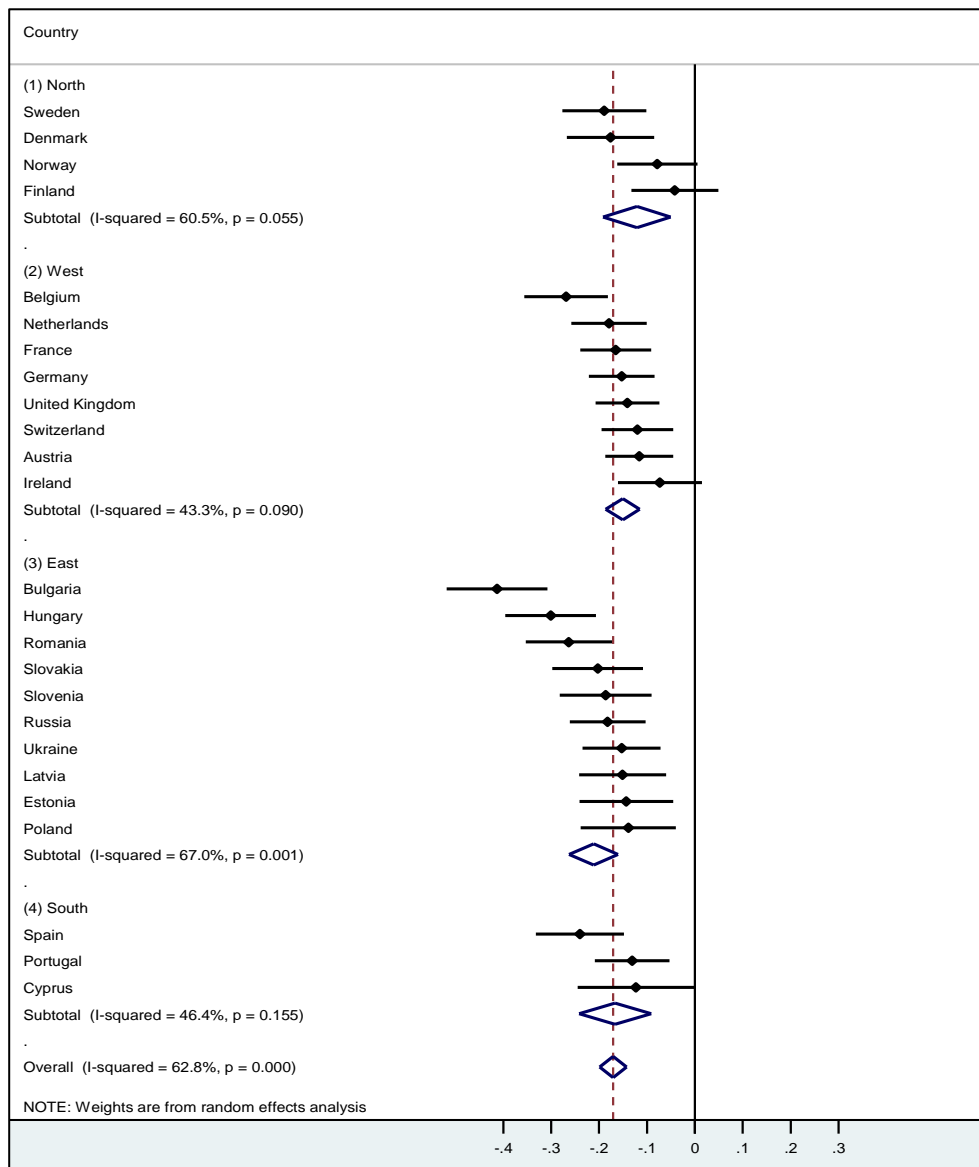
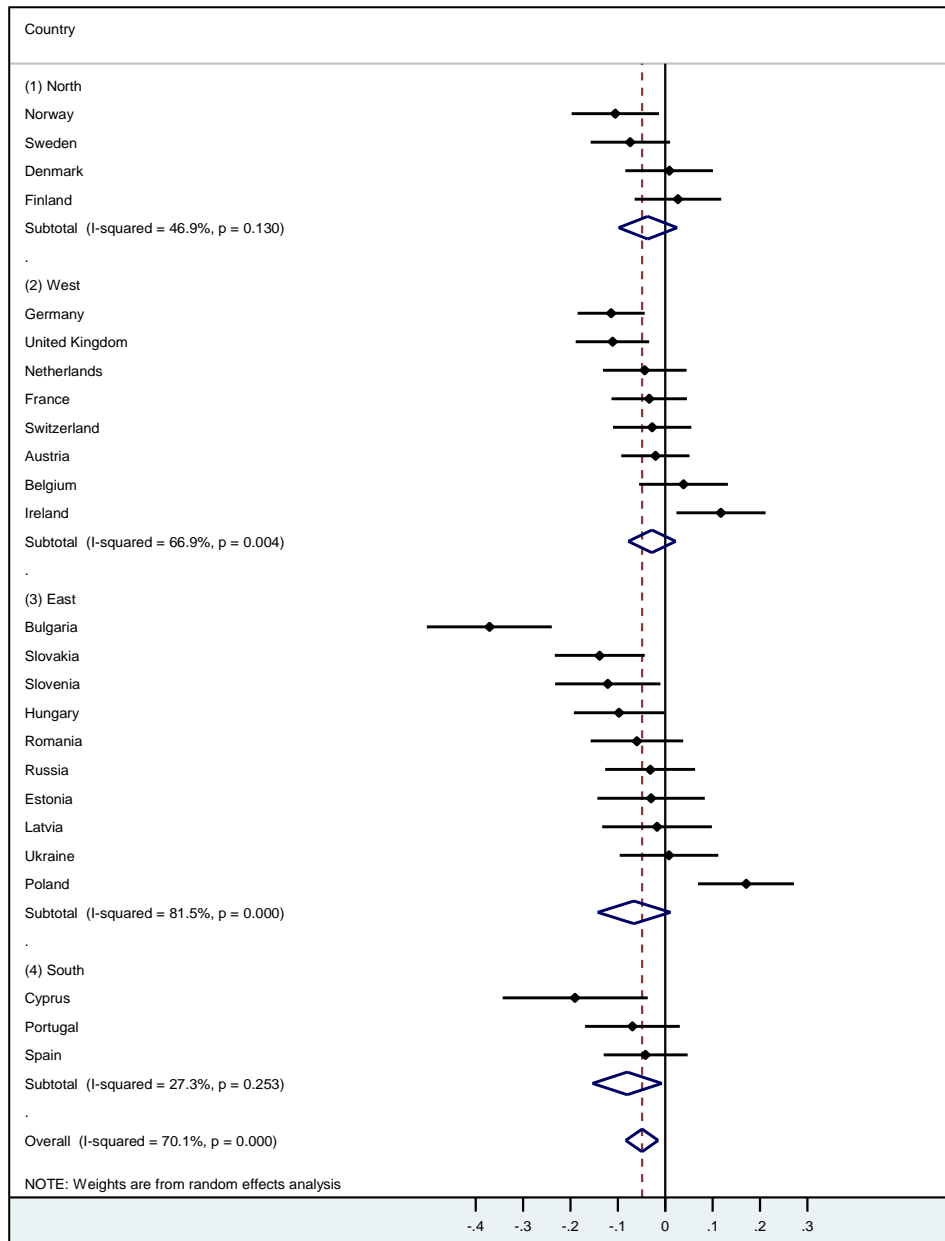


Figure A2.1b. TOTAL effect of parental SES on the timing of first union for MEN in 25 European countries. Meta-analysis of estimates from discrete-time logistic models censored at age 45. (Total number of observations = 221,328)



3. Meta-analytic results with weights for the total effect of parental SES on first union for men and women

We did not use weights, since the analyses with weights are almost identical and weights were not available for all countries (not available for Latvia and Romania). In this section of the Appendix, we present the total effect of parental SES on the timing of first union for men and women, but then with post-stratification weights included in the model. The results are almost identical to the results shown in Figure 2.1a and 2.1b in the main text.

Figure A2.2a. TOTAL effect of parental SES on the timing of first union for WOMEN in 25 European countries. Meta-analysis of estimates from discrete-time logistic models with post-stratification weights.

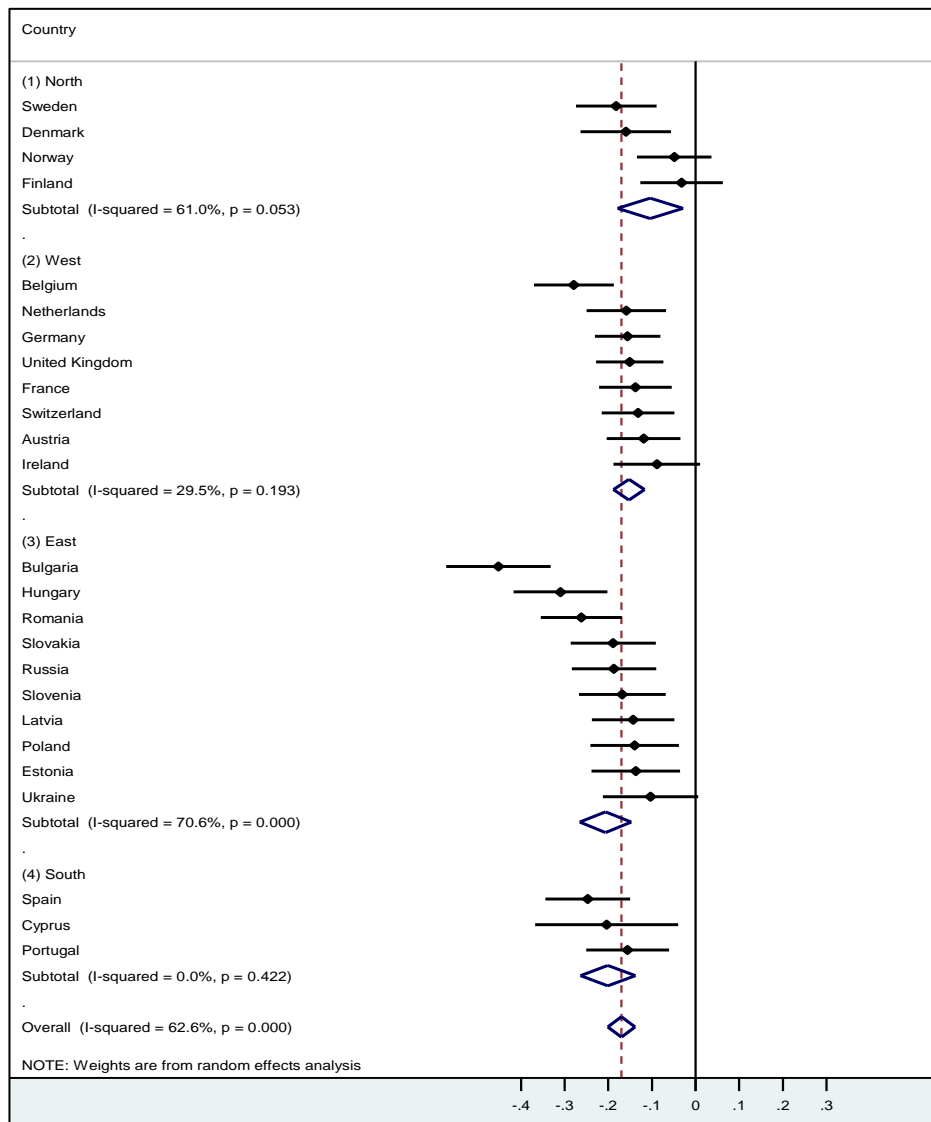
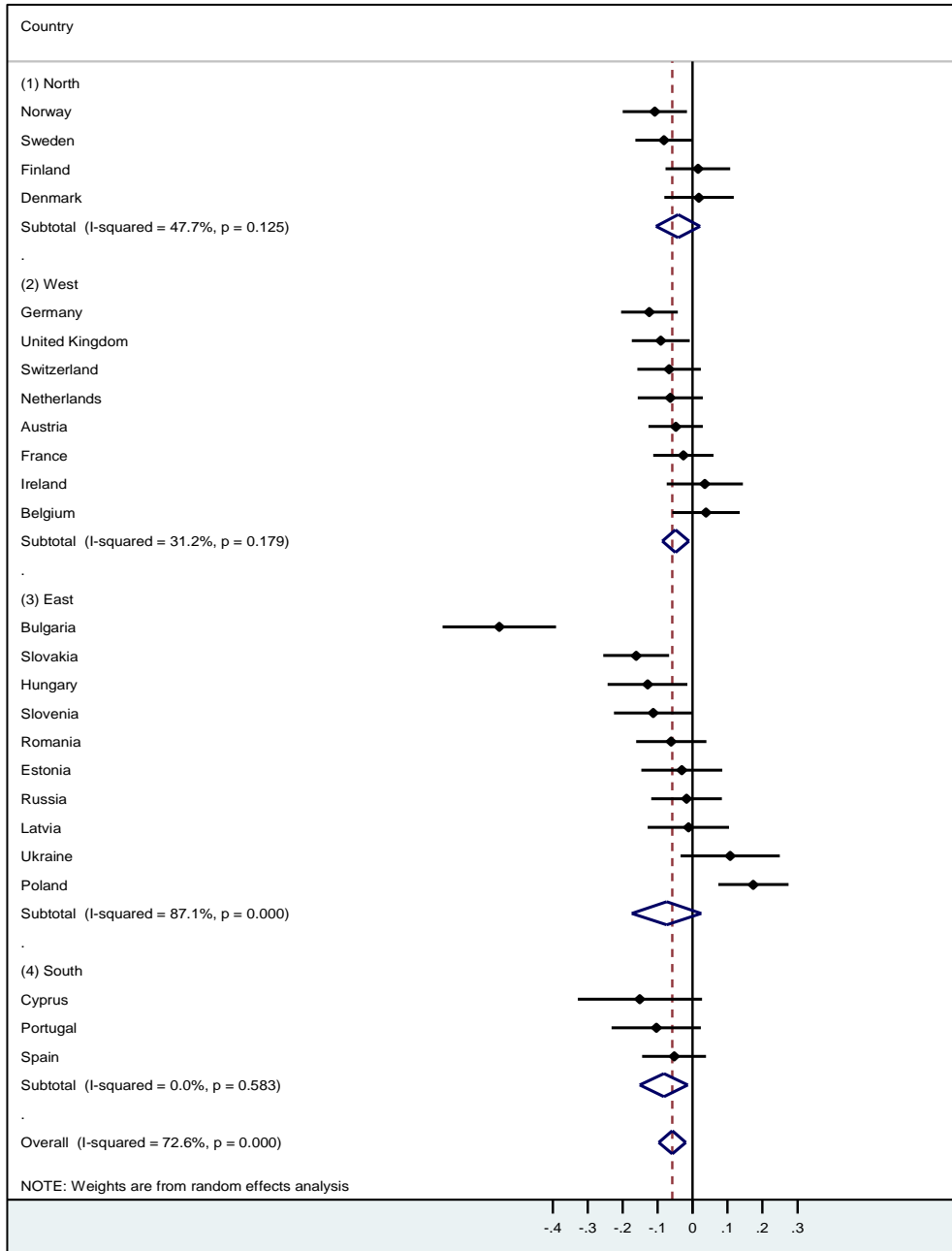


Figure A2.2b. TOTAL effect of parental SES on the timing of first union for MEN in 25 European countries. Meta-analysis of estimates from discrete-time logistic models with post-stratification weights.



4. Additional meta-analytic results for men and women

In the main body of the text, we only show a subset of the results of our meta-analyses. In this section of the Appendix, we present the additional meta-analytical results for men and women.

Figure A2.3a and A2.3b show the total effect of parental SES on the timing of cohabitation and marriage as first union for men. The results for men show the same pattern as for women, but it is somewhat weaker.

Figures A2.4a and A2.4b show the effect of parental SES on cohabitation and marriage as first union for women, controlled for individuals' own education. After including individuals' own education as a mediator between parental SES and timing of first union, almost all cross-national variation disappears.

Figures A2.5a, A2.5b and A2.5c show the net effect of parental SES for first union, first cohabitation, and first marriage for men. These Figures indicate that for men the effect of parental SES on formation of first union becomes insignificant after controlling for individuals' own education as a mediator. Moreover, as shown by the results for women in the main text, after including individuals' own education the cross-national variation almost disappeared.

Figure A2.3a. TOTAL effect of parental SES on the timing of COHABITATION as first union for MEN in 25 European countries. Meta-analysis of estimates from discrete-time logistic models.

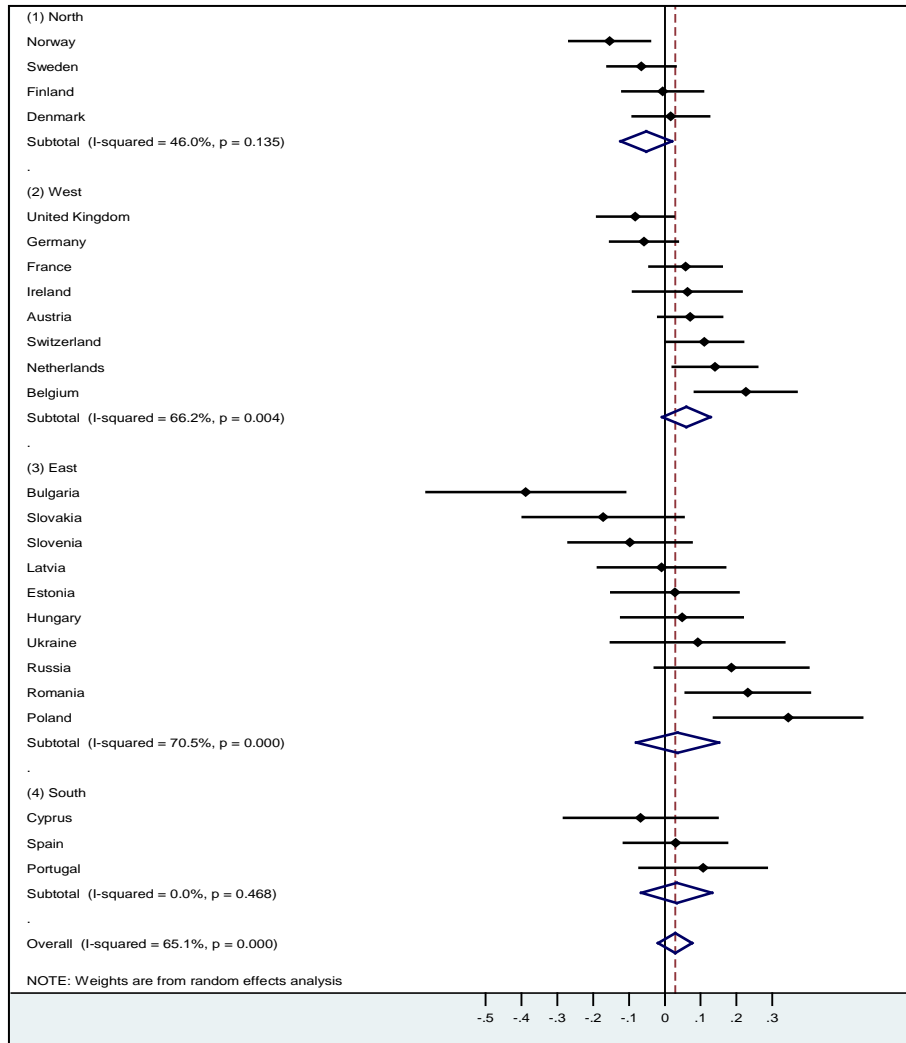


Figure A2.3b. TOTAL effect of parental SES on the timing of MARRIAGE as first union for MEN in 25 European countries. Meta-analysis of estimates from discrete-time logistic models.

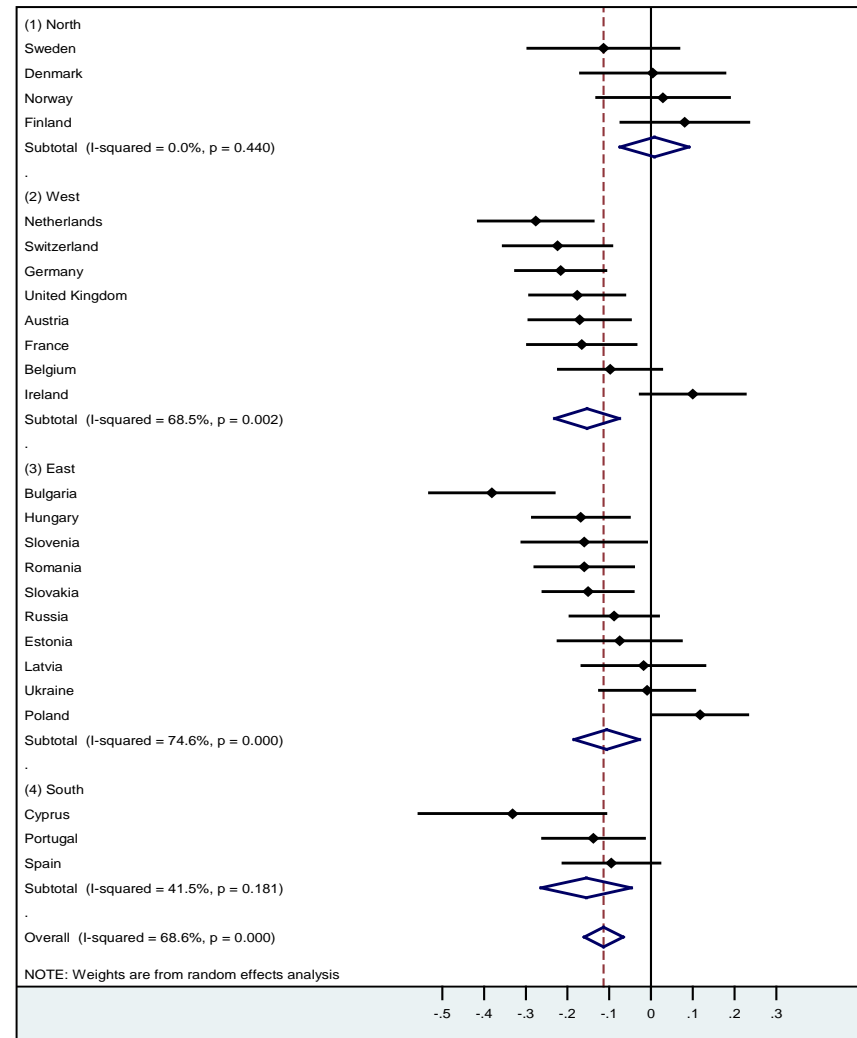


Figure A2.4a. NET effect of parental SES on the timing of COHABITATION as first union for WOMEN in 25 European countries. Meta-analysis of estimates from discrete-time logistic models.

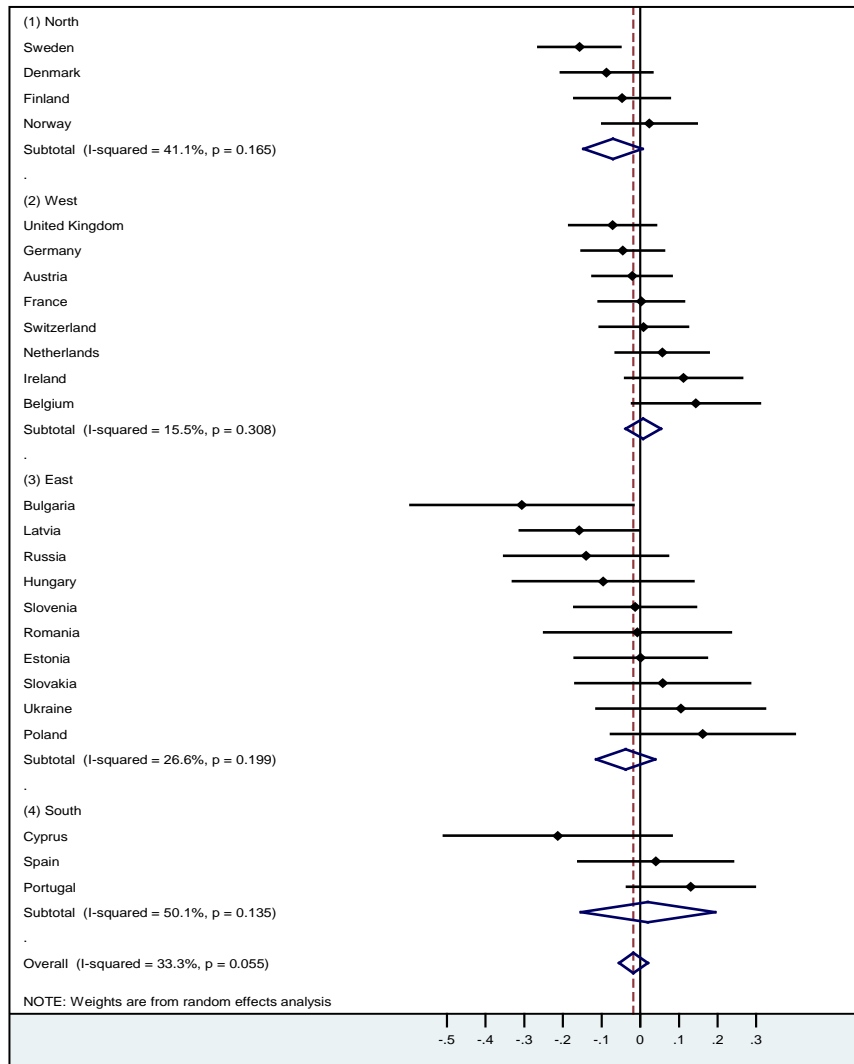


Figure A2.4b. NET effect of parental SES on the timing of MARRIAGE as first union for WOMEN in 25 European countries. Meta-analysis of estimates from discrete-time logistic models.

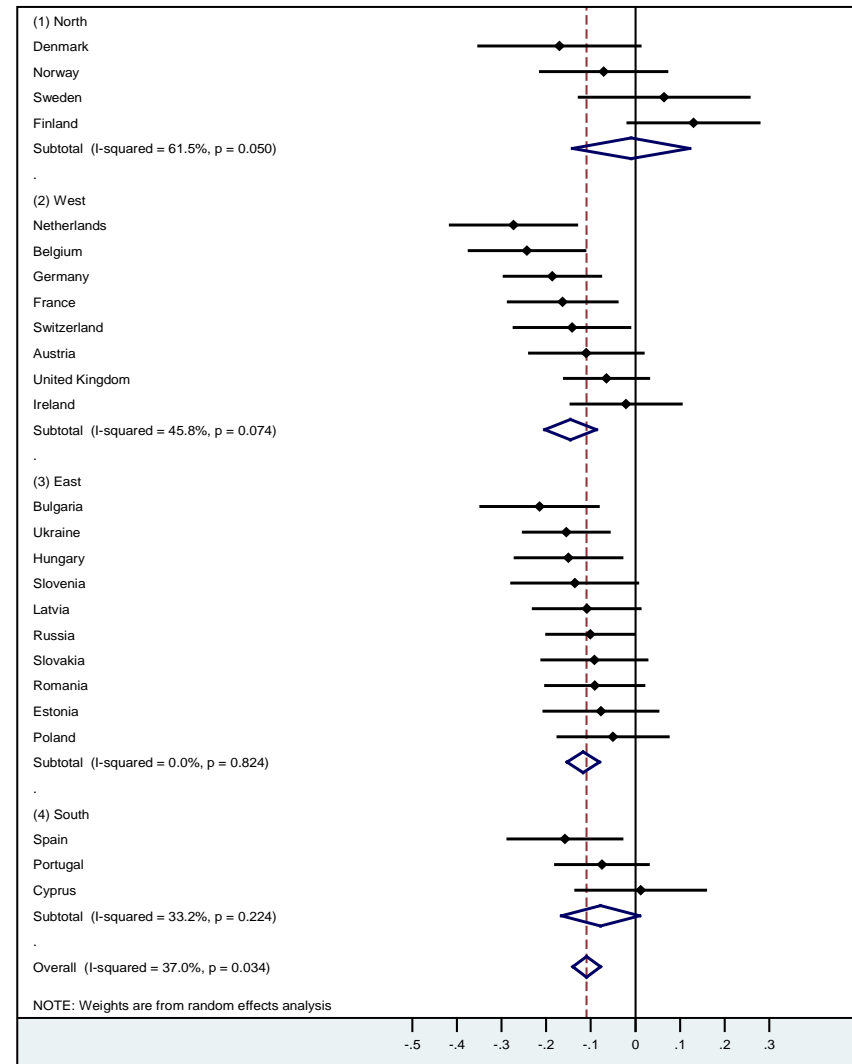


Figure A2.5a. NET effect of parental SES on the timing of first union for MEN in 25 European countries. Meta-analysis of estimates from discrete-time logistic models.

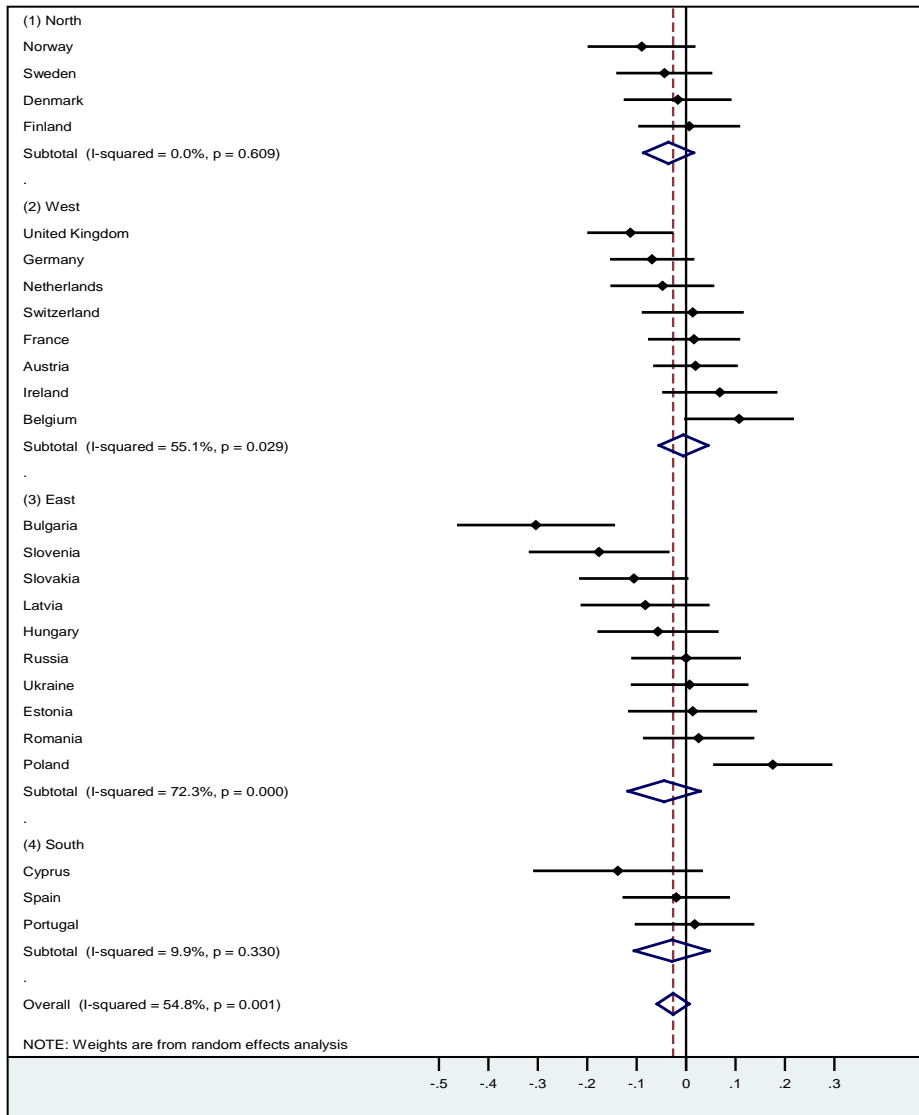


Figure A2.5b. NET effect of parental SES on the timing of COHABITATION as first union for MEN in 25 European countries. Meta-analysis of estimates from discrete-time logistic models.

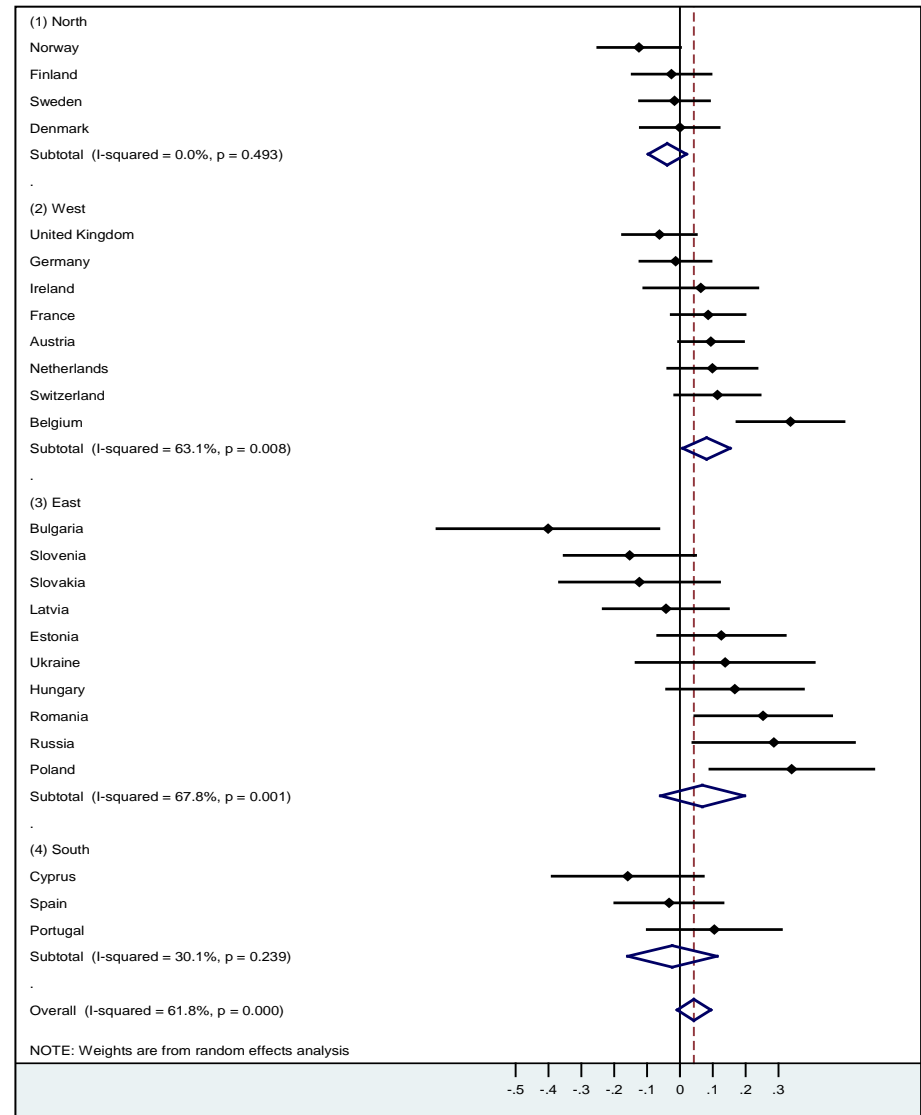
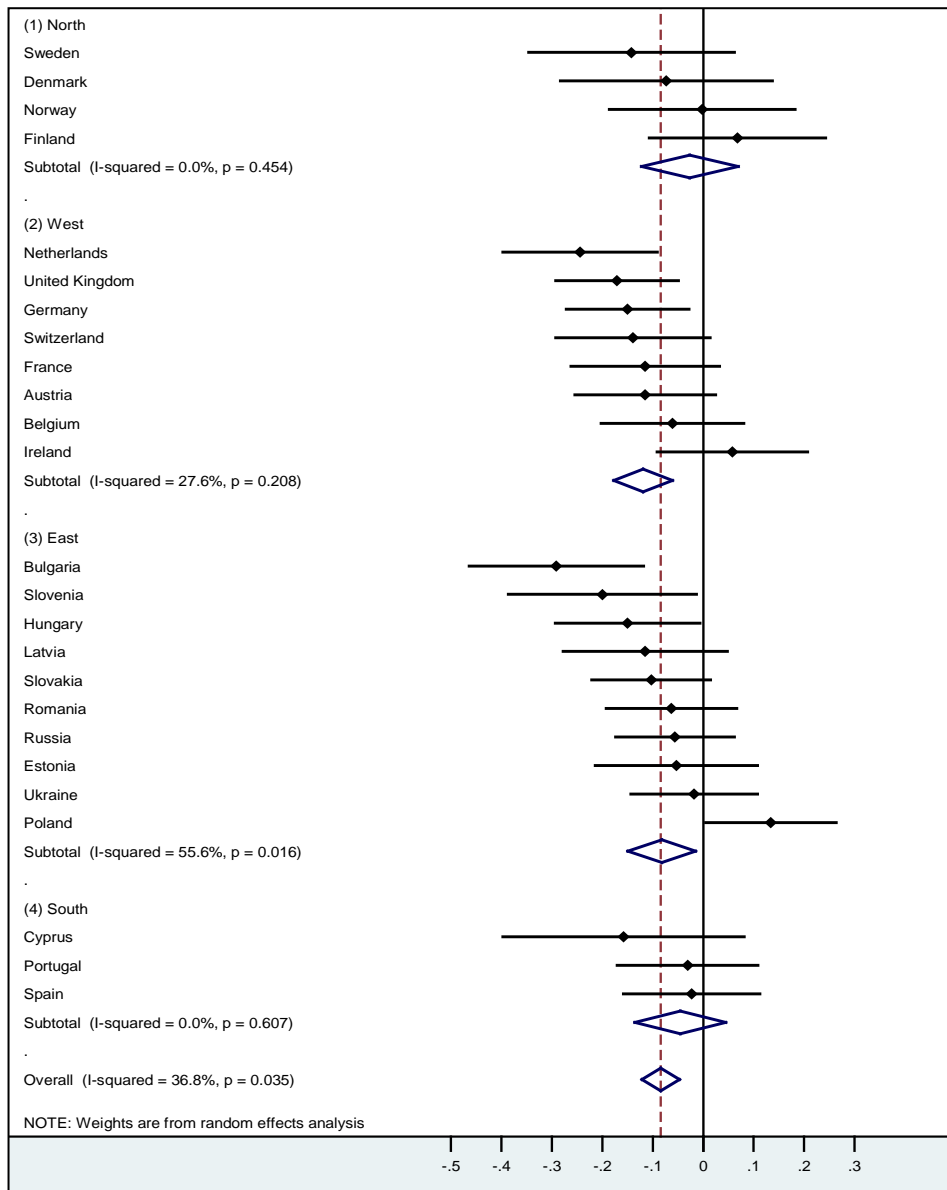


Figure A2.5c. NET effect of parental SES on the timing of MARRIAGE as first union for MEN in 25 European countries. Meta-analysis of estimates from discrete-time logistic models.



5. Additional meta-regression results

To accompany the meta-regression results presented in Figures 2.2a and 2.2b in the main body of the paper, all regression coefficients for the interaction between parental SES and SDT country-level indicators are presented in Table A2.2.

Table A2.2. Regression coefficients of the interaction between total and net effect of parental SES and SDT progression indicators with meta regression

Women	Total effect parental SES			Net effect parental SES		
	First union b (SE)	First cohabitation b (SE)	First marriage b (SE)	First union b (SE)	First cohabitation b (SE)	First marriage b (SE)
Age-norm	-.150 (.089)	.026 (.119)	-.086 (.135)	.006 (.066)	.104 (.117)	.019 (.107)
Percentage cohabiters	.178 (.080)*	-.047 (.112)	.099 (.127)	.041 (.060)	-.201 (.105)#	.063 (.100)
Religiosity	.006 (.016)	.039 (.021)#	.010 (.023)	.021 (.011)#	.050 (.020)*	.021 (.017)
Men	Total effect parental SES			Net effect parental SES		
	First union b (SE)	First cohabitation b (SE)	First marriage b (SE)	First union b (SE)	First cohabitation b (SE)	First marriage b (SE)
Age-norm	-.145 (.117)	.051 (.162)	-.192 (.150)	-.060 (.108)	.015 (.181)	-.042 (.125)
Percentage cohabiters	.071 (.112)	-.194 (.147)	.050 (.144)	-.017 (.100)	-.206 (.165)	-.107 (.113)
Religiosity	.019 (.101)	.060 (.026)*	.007 (.026)	.029 (.018)	.038 (.031)	.037 (.019)#

*: $p < .05$ #: $p < .10$ (two-tailed test)

6. Meta-regression results with alternative SDT indicators

Finally, in addition to the three country level indicators examined in the paper, we also tested, as a robustness check, whether there is also an association between the two SDT indexes (behavioural index, SDT1 and value index, SDT2), developed by Sobotka (2008) and the effect of parental SES on the timing of first union for women. Unfortunately, these SDT indexes were not available for all ESS countries. We only have this information for 21 countries. The conclusion from these additional analyses is that there is an association between the behavioural SDT index (SDT1) and the effect of parental SES, so the more advanced a country is in the SDT, the weaker the impact of parental SES on the timing of first union (see Figure A2.6a; $b = .015$, $p = .043$ (one-tailed)). This result is in line with the results of the behavioural country level indicator used in our study (the percentage of cohabiters in a country). For the value SDT index (SDT2, see Figure A2.6b), we found no association with parental SES ($b = .009$, $p = ns$), which is also in line with the two other country level indicators used in our study (age norm of leaving home and religiosity).

Figure A2.6a. Association between the total effect of parental SES on the timing of first union for WOMEN and SDT index 1 (Sobotka, 2008).

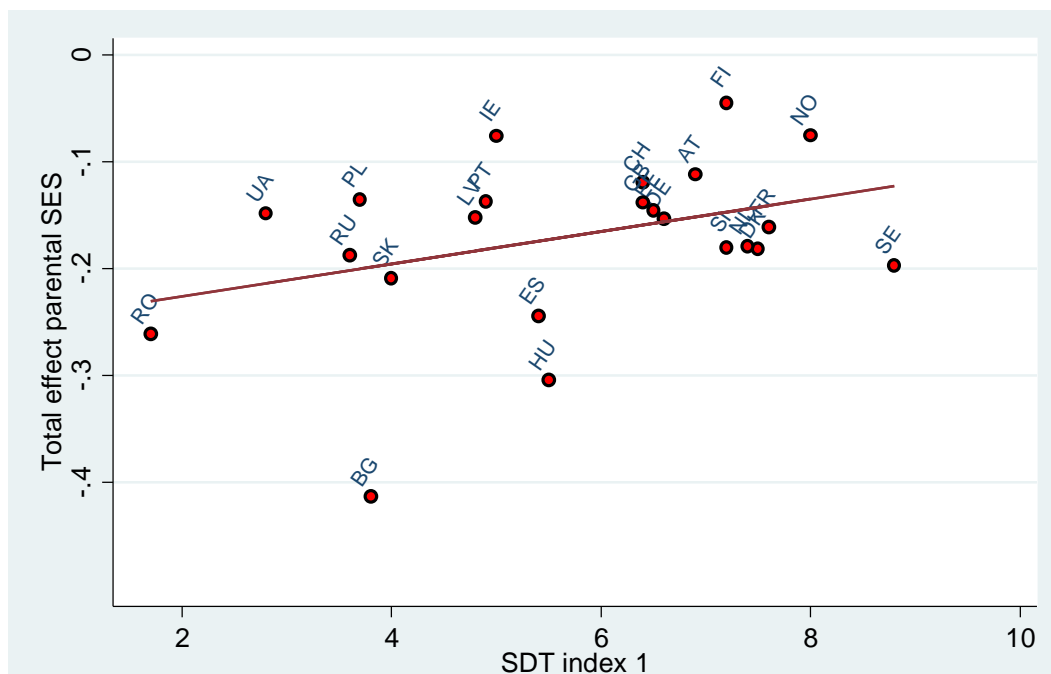
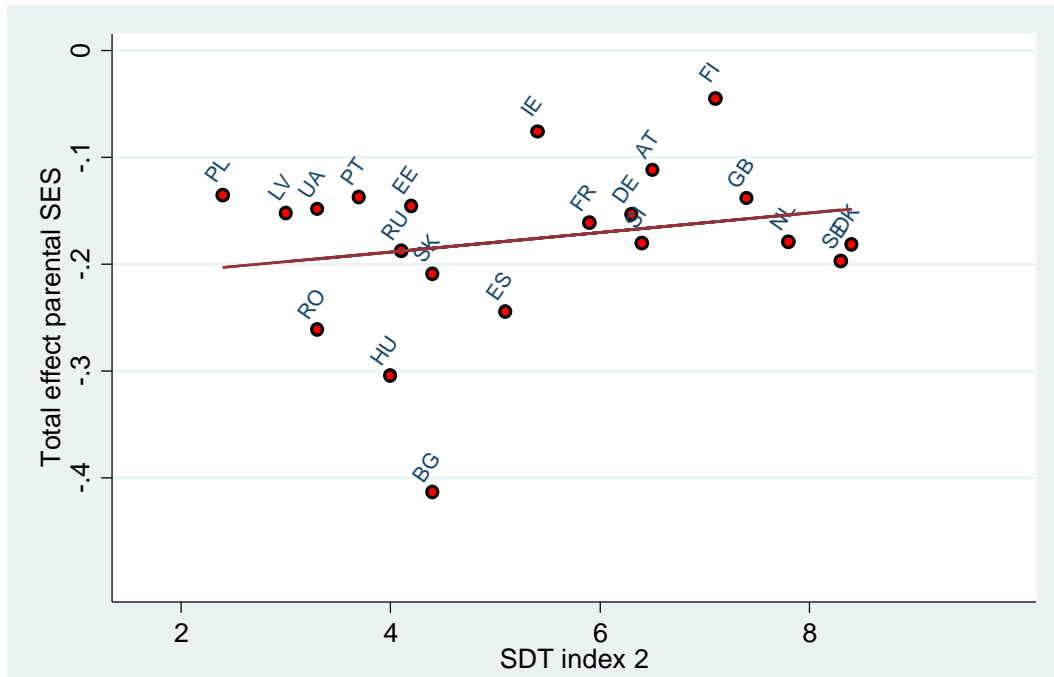
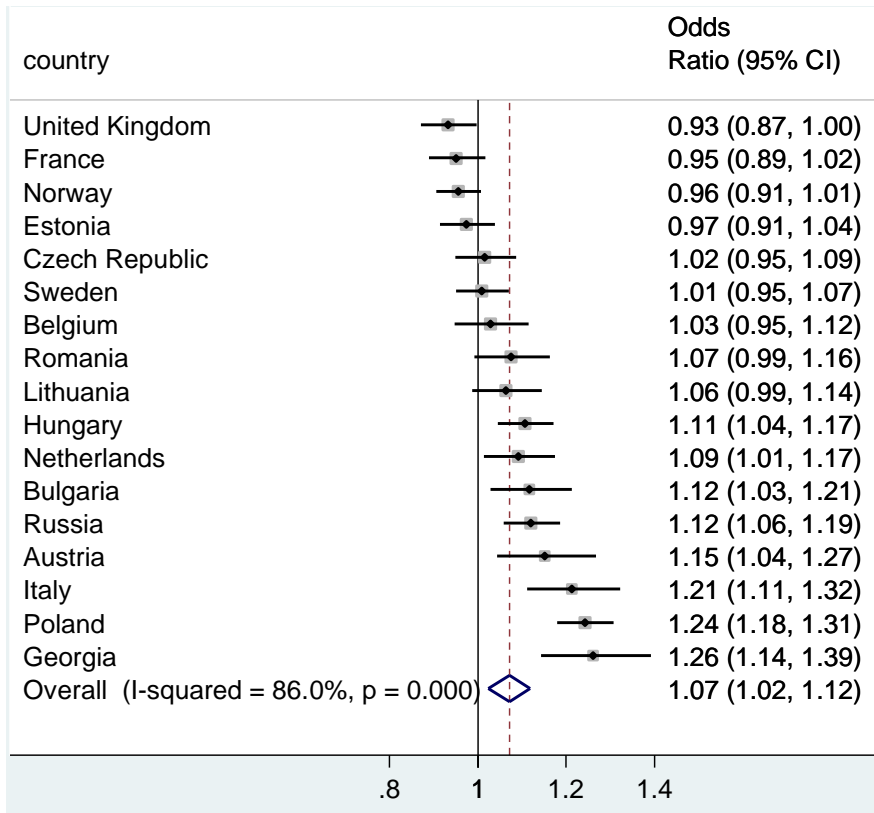


Figure A2.6b. Association between the total effect of parental SES on the timing of first union for WOMEN and SDT index 2 (Sobotka, 2008).



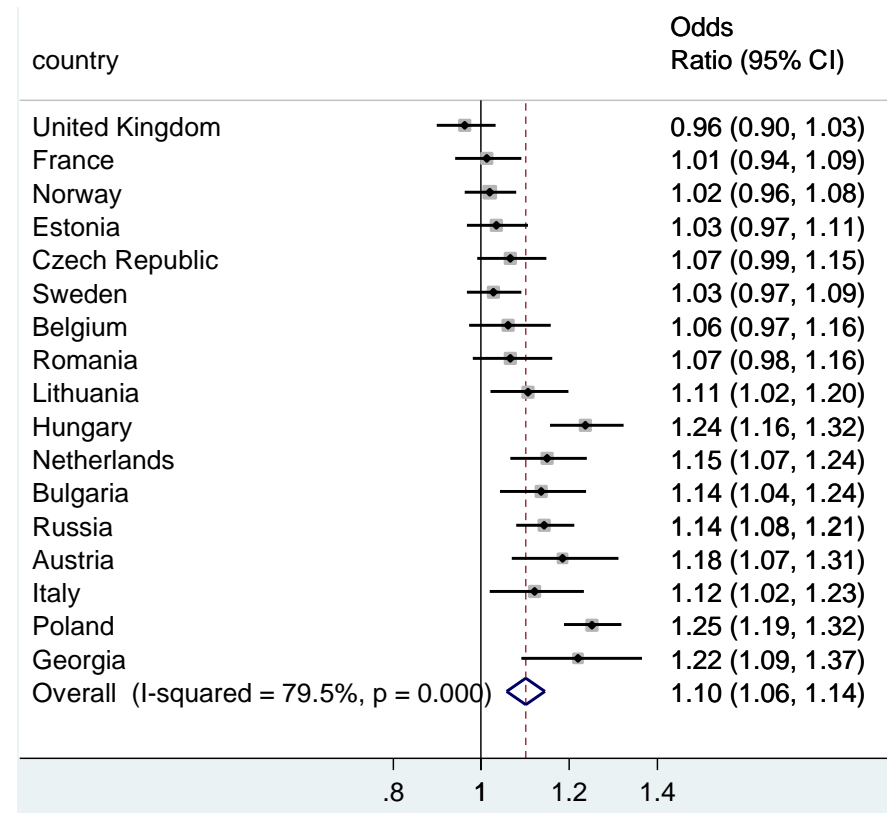
Appendices Chapter 5

Figure A5.1. The association between parental education and family dissolution, controlled for parental separation. Meta-analysis with discrete-time event-history models for 17 European countries (odds ratios and 95% confidence intervals are presented).



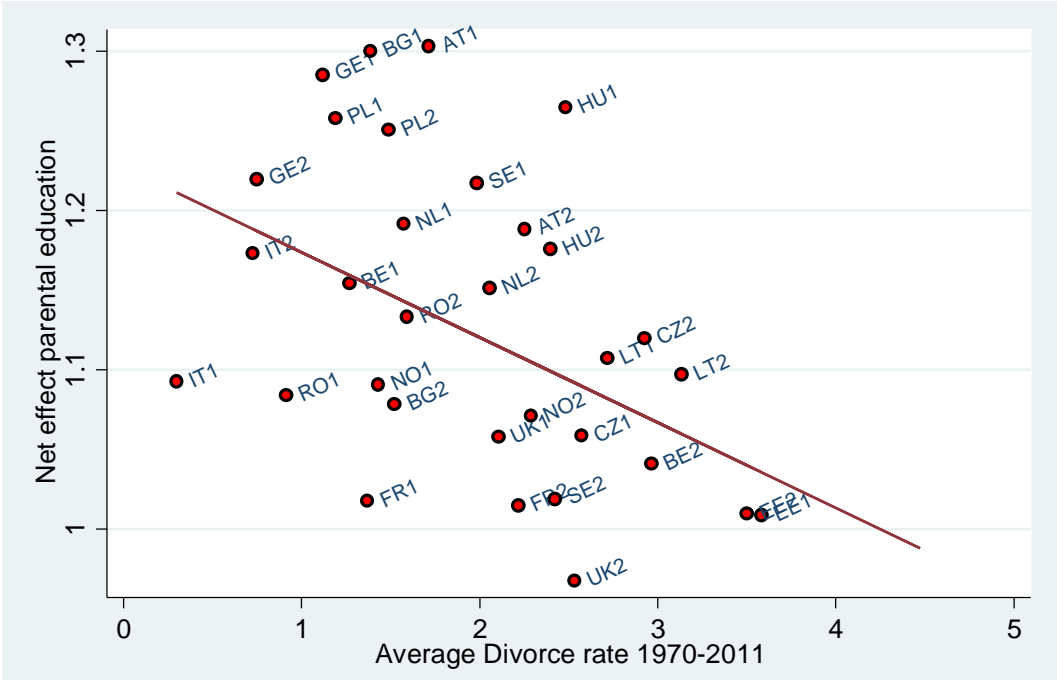
Note: Controlled for gender, year childbearing union started, duration, and duration squared and parental separation.

Figure A5.2. The association between parental education and family dissolution, controlled for parental separation and own education. Meta-analysis with discrete-time event-history models for 17 European countries (odds ratios and 95% confidence intervals are presented).



Note: Controlled for gender, year childbearing union started, duration, duration squared, parental separation and own education.

Figure A5.3. The association between the net effect of parental education and union dissolution, and the average crude divorce rate (without Russia as influential case). $b = -0.053$; $p = .033$.



Note: 1 = old union cohort (1970 – 1987), 2 = young union cohort (1988 – 2013)

Nederlandse samenvatting

De familie van herkomst speelt een belangrijke rol in demografische keuzes die jongvolwassenen maken. Er is veel onderzoek gedaan naar het verband tussen sociaaleconomische condities en woonarrangementen van jongvolwassenen tijdens hun kindertijd en de timing van demografische keuzes van deze jongvolwassenen. Zo blijkt dat jongvolwassenen uit hogere status families later beginnen met hun eerste samenwoningrelatie, hun eerste huwelijk en hun eerste kind dan jongvolwassenen uit families met lagere status. Hiervoor zijn verschillende verklaringen en de belangrijkste is het opleidingsniveau van de jongvolwassene zelf. Ouders met een hogere status hebben hogere opleidingsverwachtingen voor hun kinderen dan ouders met een lagere status. Dit leidt ertoe dat kinderen van hoge komaf gemotiveerd worden om meer en langer te investeren in hun opleidingscarrière, wat vervolgens leidt tot het uitstellen van samenwoningrelaties en kinderen krijgen. Andere verklaringen betrekken zich op de sociaaleconomische status van de ouders. Zo blijken jongvolwassenen van hoge komaf hogere standaards te hebben wat betreft de toekomstige partner en hogere consumptieve ambities te hebben dan jongvolwassenen van lage komaf. Daarnaast socialiseren ouders met een hoge status over het algemeen hun kinderen om op een latere leeftijd aan trouwen en kinderen te beginnen, aangezien zij beter kunnen inschatten wat de negatieve gevolgen zijn van demografische keuzes op jonge leeftijd.

Naast de timing van demografische keuzes blijkt ook de daadwerkelijke keuze, bijvoorbeeld om te gaan samenwonen of te scheiden beïnvloed te worden door ouderlijke status. Hogere opgeleide ouders hebben over het algemeen meer vrijzinnige waarden wat betreft samenwonen of scheiden en zij geven deze waarden door aan hun kinderen.

Niet alleen de familie van herkomst, maar ook instabiliteit van deze families (denk aan gescheiden ouders), blijkt van invloed te zijn op de demografische keuzes van jongvolwassenen. Eerder onderzoek laat zien dat jongvolwassenen met gescheiden ouders vaak eerder uit huis gaan, vaker kiezen voor samenwonen als eerste relatievorming, het huwelijk uitstellen of zelfs helemaal niet trouwen, en vaker zelf scheiden dan jongvolwassenen afkomstig uit intacte gezinnen.

In dit proefschrift onderzoek ik zowel relatievorming (de keuze en timing van samenwonen en trouwen), als relatiebeëindiging. Ik bestudeer hoe de familie of sociale achtergrond van

jongvolwassenen het proces van relatievorming en -beëindiging beïnvloedt. Onder familieachtergrond versta ik zowel de sociaaleconomische status van ouders als de familie instabiliteit. De eerste onderzoeksvraag van dit proefschrift luidt dan ook: *In hoeverre is er een verband tussen de familieachtergrond en de vorming en beëindiging van relaties van jongvolwassenen? En in hoeverre blijft dit verband bestaan als er rekening wordt gehouden met het opleidingsniveau van jongvolwassenen?* Als we antwoord hebben op deze vragen zullen we beter begrijpen hoe sociale ongelijkheden in het familie domein worden geproduceerd en gereproduceerd.

Landenvergelijkend perspectief

Een beperking van het meeste bestaande onderzoek is dat de link tussen familieachtergrond en relatievorming en -beëindiging vaak is onderzocht in één maatschappelijke context, terwijl kan worden verwacht dat deze link varieert tussen landen vanwege economische, culturele en institutionele verschillen tussen landen. Zo kan bijvoorbeeld worden verwacht dat in landen waar de familie meer centraal staat, de invloed van de familieachtergrond sterker is dan in meer individualistische landen.

Om de rol van demografische keuzes bij het produceren en reproduceren van sociale ongelijkheden vanuit een landenvergelijkend perspectief te begrijpen, wordt in dit proefschrift als eerste stap vastgesteld of er landenvariatie bestaat in deze link. De volgende stap is om te onderzoeken hoe deze variatie tussen landen kan worden verklaard vanuit de Tweede Demografische Transitie theorie (zie hieronder). De tweede centrale onderzoeksvraag in dit proefschrift luidt: *In hoeverre bestaat er landenvariatie in de link tussen familieachtergrond en relatievorming en beëindiging? En in hoeverre kan de Tweede Demografische Transitie theorie deze variatie tussen landen verklaren?*

Tweede Demografische Transitie Theorie

In dit proefschrift staat de Tweede Demografische Transitie (SDT: *Second Demographic Transition*) theorie centraal om te verklaren waarom de invloed van familieachtergrond op relatievorming en -beëindiging sterker of zwakker is in het ene land dan in het andere land. De SDT is begonnen in de jaren '60 en '70. Primaire trends van deze transitie zijn het uitstellen van trouwen en kinderen krijgen en een toename van samenwonen, scheiden en het krijgen van kinderen buiten het huwelijk. Volgens deze theorie zijn deze demografische trends in de

twintigste eeuw een resultaat van veranderingen in waarden en attitudes, in het bijzonder de overgang van collectieve solidariteit en gerichtheid op de eigen groep naar zelfstandigheid, zelfredzaamheid en autonomie. Door deze waardenveranderingen is ook de invloed van bepaalde socialiserende instituten, met name de kerk en de familie, afgenomen. Door deze processen van individualisering en secularisering zijn jongvolwassenen mogelijk minder afhankelijk geworden van hun ouders en minder gevoelig voor de voorkeuren van hun ouders.

De SDT-theorie beweert dat alle landen de gevolgen van individualisering en secularisering zullen ervaren, maar elk beginnend op een verschillend tijdstip en met een verschillende diffusiesnelheid. Vanwege deze verschillen in de start en snelheid van verspreiding van deze demografische en waarden-gerelateerde veranderingen, verschillen landen in de mate waarin SDT-gerelateerde waarden en gedragingen op een bepaald tijdstip zijn overgenomen. Zweden en Noorwegen worden gezien als de SDT-voorlopers (hoge samenwoon- en scheidingsfrequentie en hoog niveau van individualisering), gevolgd door West-, Oost- en Zuid-Europese landen.

Vanwege verschillen tussen landen met betrekking tot de SDT is de algemene hypothese die in dit proefschrift wordt onderzocht dat de invloed van familieachtergrond op de vorming en beëindiging van relaties door jongvolwassenen zwakker is in landen waar de SDT verder is voortgeschreden.

Data

In dit proefschrift is gebruik gemaakt van twee verschillende landenvergelijkende datasets, namelijk de derde wave van de *European Social Survey* (2006/2007) en de eerste wave van de *Generations and Gender Programme* (GGP). Daarnaast zijn er in sommige hoofdstukken waarin ik gebruik maak van de GGP data nog twee landen toegevoegd, namelijk het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. Deze gegevens komen uit de *Harmonized Histories* dataset, welke vergelijkbaar zijn gemaakt met de GGP data.

In de eerste studie van dit proefschrift, dus **hoofdstuk 2**, heb ik gebruik gemaakt van de ESS data. Deze dataset bestaat uit 25 Europese landen en bevat gedetailleerde informatie over de ouderlijke status en de timing van eerste relatievorming. Aangezien de GGP data gedetailleerdere informatie bevat over de relatiegeschiedenis van respondenten heb ik deze data gebruikt voor de andere hoofdstukken (**hoofdstuk 3 t/m 5**) in dit proefschrift. Daarnaast

was informatie over ouderlijke scheiding en eigen scheiding alleen beschikbaar in de GGP data, waardoor het logisch was om deze data te gebruiken in **hoofdstuk 4 en 5**.

Opbouw en bevindingen van het proefschrift

Hoofdstuk 1 is een synthese van de vier empirische studies die ik, samen met coauteurs, heb geschreven. In dit hoofdstuk beschrijf ik in het kort het doel van dit proefschrift, de theoretische achtergrond en geef ik een overzicht van de vier studies en de belangrijkste bevindingen. Daarnaast beschrijf ik de algemene conclusies en discussies, die voortkomen uit de vier studies.

De onderzoeksvragen worden beantwoord in de vier empirische hoofdstukken. In **hoofdstuk 2** richt ik mij op de invloed van ouderlijke status op de timing van eerste samenwoningrelatie en het type relatie (samenwonen of trouwen) vanuit een landenvergelijkend perspectief. Ouderlijke status is gemeten door een index gebaseerd op informatie over het opleidingsniveau en beroep van beide ouders. In overeenstemming met voorgaand onderzoek stellen jongvolwassenen met een hoger ouderlijke status hun eerste samenwoningrelatie vaker uit dan jongvolwassenen met lagere ouderlijke status. Ook blijkt uit deze studie dat dit vertragende effect van ouderlijke status op de timing van eerste samenwoningrelatie met name veroorzaakt wordt door jongvolwassenen die gelijk trouwen als ze gaan samenwonen. Maar het vernieuwende aspect van deze studie is het landenvergelijkende perspectief. Op basis van de theorie van de Tweede Demografische Transitie (SDT) was de hypothese dat de invloed van ouderlijke status op relatievorming zwakker is in landen die verder ontwikkeld zijn in de Tweede Demografische Transitie. We hebben drie verschillende SDT-indicatoren gebruikt, namelijk de prevalentie van samenwonen, niveau van religiositeit en de leeftijdsnorm om uit huis te gaan. Op basis van een meta-analytische benadering hebben we ten eerste onderzocht of er variatie tussen landen was in de link tussen ouderlijke status en relatievorming en vervolgens geanalyseerd of de genoemde SDT-indicatoren een verklaring waren voor deze landenvariatie. Sommige van deze indicatoren waren een verklaring voor de gevonden landenvariatie in de link tussen familieachtergrond en relatievorming (namelijk prevalentie van samenwonen en de leeftijdsnorm om uit huis te gaan), terwijl religiositeit de variatie niet kon verklaren. Wat ook is meegenomen in deze studie is het opleidingsniveau en het daadwerkelijk in het onderwijs verkeren van de jongvolwassene. Dit is een belangrijke mediator in de link tussen ouderlijke

status en relatievorming en dat laat ook deze studie zien. Echter blijkt uit de resultaten van deze studie dat na toevoeging van opleidingsniveau van de jongvolwassene zelf, er nog steeds een invloed van ouderlijke status op de timing van eerste samenwoonrelatie blijft bestaan, maar dat de landenvariatie helemaal verdwijnt.

In **hoofdstuk 3** focus ik mij weer op de invloed van ouderlijke status, dit keer gemeten aan de hand van ouderlijke opleidingsniveau, maar onderzoek ik de timing van het eerste huwelijk. Ook in dit hoofdstuk wordt deze link vanuit een landenvergelijkend perspectief onderzocht en wordt een meta-analytische benadering gebruikt om te analyseren of er landenvariatie bestaat en hoe deze verklaard kan worden. De resultaten laten zien dat, in overeenstemming met eerder onderzoek, jongvolwassenen met hoogopgeleide ouders later trouwen dan jongvolwassenen met laagopgeleide ouders. Aangezien uit de eerste studie (hoofdstuk 2) bleek dat het opleidingsniveau van de jongvolwassene zelf een belangrijke mediator is, hebben we deze ook meegenomen in deze studie. Maar ook uit de resultaten van deze tweede studie blijkt dat na toevoeging van het opleidingsniveau van de jongvolwassene zelf, er nog steeds een invloed van ouderlijke status op de timing van eerste huwelijk blijft bestaan. Dus naast iemands eigen status, is ook de status van je ouders van invloed op de demografische keuzes die je maakt. Een belangrijke toevoeging van deze studie in vergelijking met eerdere studies is de samenwoongeschiedenis van de jongvolwassene. Er kan worden verwacht dat de invloed van ouderlijke status op de timing van eerste huwelijk zwakker wordt als jongvolwassenen eenmaal samenwonen en de bevindingen van deze studie bevestigen dit inderdaad. Daarnaast laten de resultaten zien dat er aanzienlijke landenvariatie is in de link tussen ouderlijke status en eerste huwelijk, ook als er is gecontroleerd voor eigen opleidingsniveau en hebben we onderzocht of dit verklaard kan worden door de Tweede Demografische Transitie (SDT) theorie. In deze studie hebben we op landniveau een samenwoontypologie gemaakt, gebaseerd op verschillende SDT-gerelateerde items (prevalentie van samenwonen, proportie van buitenechtelijke geboortes en proportie van mensen die getrouwd of gescheiden zijn binnen twee jaar). Echter verklaart deze samenwoontypologie niet de landenvariatie in de link tussen ouderlijke status en eerste huwelijk.

In **hoofdstuk 4** onderzoek ik de invloed van een andere dimensie van familieachtergrond, namelijk ouderlijke scheiding, en hoe ouderlijke scheiding het relatievormingsproces van jongvolwassenen beïnvloedt. In deze derde studie wordt zowel

eerste relatievorming (samenwonen versus trouwen) als eerste huwelijk onderzocht. We verwachtten dat jongvolwassenen met gescheiden ouders minder vaak zullen trouwen en juist vaker zullen samenwonen en dit is ook wat we terugvinden in deze studie. Deze jongvolwassenen worden vaak gezien als de voorlopers op familie veranderingen (denk aan de toename van samenwonen en buitenechtelijke geboortes) en de de-institutionalisering van het huwelijk. In deze studie onderzoeken we, net als in de eerdere studies, of bepaalde landkenmerken of SDT-indicatoren die de link tussen ouderlijke scheiding en relatievorming mogelijk modereren. Het eerste landkenmerk die in deze studie gebruikt wordt, is de incidentie van ouderlijke echtscheiding; hier wordt verwacht dat de invloed van ouderlijke scheiding op relatievorming zwakker wordt wanneer ouderlijke scheiding in een land vaker voorkomt. In deze studie vinden we voor deze hypothese geen bevestiging. Het tweede landkenmerk is de frequentie van buitenechtelijke geboortes als indicator voor de sterkte van het huwelijk als institutie. De hypothese hier is dat als trouwen nog echt de norm is in een land, dat de invloed van ouderlijke scheiding op relatievorming klein is. Echter, hoe meer samenwonen wordt geaccepteerd, des te groter de verschillen worden tussen jongvolwassenen met gescheiden ouders en jongvolwassenen van intacte families wat betreft relatievorming, aangezien jongvolwassenen met gescheiden ouders worden gezien als voorlopers. Als samenwonen helemaal geaccepteerd is in een land en wordt gezien als de norm, dan kan worden verwacht dat het verschil tussen jongvolwassenen met gescheiden ouders en jongvolwassenen van intacte families weer kleiner wordt. Resultaten van deze studie tonen aan dat jongvolwassenen met gescheiden ouders kunnen worden gezien als voorlopers; deze jongvolwassenen kiezen vaker voor samenwonen als eerste relatievorm, ook als trouwen nog sterk geïnstitutionaliseerd is. Het verschil tussen jongvolwassenen uit intacte en gescheiden gezinnen in de kansen om te gaan samenwonen of te gaan trouwen, wordt kleiner naarmate samenwonen meer geaccepteerd wordt. Ook wat betreft trouwen zijn jongvolwassenen met gescheiden ouders voorlopers; naarmate de de-institutionalisering van het huwelijk vordert, zijn het deze jongvolwassenen die zich als eerste compleet terugtrekken van het huwelijk.

In de vierde en laatste empirische studie van dit proefschrift, **hoofdstuk 5**, richt ik mij op relatiebeëindiging in plaats van relatievorming. De link tussen ouderlijke scheiding en de kans om zelf te scheiden (intergenerationele overdracht van scheiden) is al meerdere keren onderzocht in eerder onderzoek, zowel in afzonderlijke landen als landenvergelijkend. Maar

eerste relatievorming (samenwonen versus trouwen) als eerste huwelijk onderzocht. We verwachtten dat jongvolwassenen met gescheiden ouders minder vaak zullen trouwen en juist vaker zullen samenwonen en dit is ook wat we terugvinden in deze studie. Deze jongvolwassenen worden vaak gezien als de voorlopers op familie veranderingen (denk aan de toename van samenwonen en buitenechtelijke geboortes) en de de-institutionalisering van het huwelijk. In deze studie onderzoeken we, net als in de eerdere studies, of bepaalde landkenmerken of SDT-indicatoren die de link tussen ouderlijke scheiding en relatievorming mogelijk modereren. Het eerste landkenmerk die in deze studie gebruikt wordt, is de incidentie van ouderlijke echtscheiding; hier wordt verwacht dat de invloed van ouderlijke scheiding op relatievorming zwakker wordt wanneer ouderlijke scheiding in een land vaker voorkomt. In deze studie vinden we voor deze hypothese geen bevestiging. Het tweede landkenmerk is de frequentie van buitenechtelijke geboortes als indicator voor de sterkte van het huwelijk als institutie. De hypothese hier is dat als trouwen nog echt de norm is in een land, dat de invloed van ouderlijke scheiding op relatievorming klein is. Echter, hoe meer samenwonen wordt geaccepteerd, des te groter de verschillen worden tussen jongvolwassenen met gescheiden ouders en jongvolwassenen van intacte families wat betreft relatievorming, aangezien jongvolwassenen met gescheiden ouders worden gezien als voorlopers. Als samenwonen helemaal geaccepteerd is in een land en wordt gezien als de norm, dan kan worden verwacht dat het verschil tussen jongvolwassenen met gescheiden ouders en jongvolwassenen van intacte families weer kleiner wordt. Resultaten van deze studie tonen aan dat jongvolwassenen met gescheiden ouders kunnen worden gezien als voorlopers; deze jongvolwassenen kiezen vaker voor samenwonen als eerste relatievorm, ook als trouwen nog sterk geïnstitutionaliseerd is. Het verschil tussen jongvolwassenen uit intacte en gescheiden gezinnen in de kansen om te gaan samenwonen of te gaan trouwen, wordt kleiner naarmate samenwonen meer geaccepteerd wordt. Ook wat betreft trouwen zijn jongvolwassenen met gescheiden ouders voorlopers; naarmate de de-institutionalisering van het huwelijk vordert, zijn het deze jongvolwassenen die zich als eerste compleet terugtrekken van het huwelijk.

In de vierde en laatste empirische studie van dit proefschrift, **hoofdstuk 5**, richt ik mij op relatiebeëindiging in plaats van relatievorming. De link tussen ouderlijke scheiding en de kans om zelf te scheiden (intergenerationele overdracht van scheiden) is al meerdere keren onderzocht in eerder onderzoek, zowel in afzonderlijke landen als landenvergelijkend. Maar

naar de link tussen ouderlijke status en relatiebeëindiging is nog niet landenvergelijkend onderzoek gedaan, dus daarom focus ik mij hierop in deze vierde studie van dit proefschrift. Ouderlijke status is gemeten aan de hand van ouderlijk opleidingsniveau en we hebben gekeken naar de beëindiging van een relatie (samenwonen of trouwen) waarbij kinderen betrokken zijn. Het kan worden verwacht dat individuen van hoge komaf een hogere kans hebben om te scheiden omdat in hogere status milieus scheiden meer is geaccepteerd of meer financiële hulp vanuit de ouders kan worden geboden om de gevolgen van scheiding op te vangen. De resultaten van deze studie bevestigen inderdaad deze hypothese, zelfs nadat belangrijke mediators zijn meegenomen, namelijk het eigen opleidingsniveau, ouderlijke scheiding en de timing van de relatievorming. Wat betreft het landenvergelijkend perspectief hebben we in deze studie weer gebruik gemaakt van de meta-analytische benadering, dus eerst onderzocht of er landenvariatie is en dan onderzocht hoe deze verklaart kan worden. De twee landenindicatoren die zijn meegenomen in deze studie zijn het gemiddelde scheidingspercentage en de generositeit van de verzorgingsstaat. We verwachtten dat de link tussen ouderlijke status en relatiebeëindiging zwakker is in landen waar het verzorgingsregime relatief vrijgevig is, aangezien financiële hulp van ouders dan minder nodig is. Daarnaast verwachtten wij ook dat deze link zwakker is in landen waar scheiden meer gebruikelijk is (dus met hoge scheidingspercentages). De resultaten van deze vierde studie bevestigen deze laatste hypothese, dus de invloed van ouderlijke status op relatiebeëindiging is zwakker in landen waar scheiden meer gebruikelijk is. De andere landenindicator (vrijgevigheid van het verzorgingsregime) kon de variatie in de link tussen ouderlijke status en relatiebeëindiging niet verklaren.

Uit dit proefschrift kunnen drie belangrijke conclusies worden getrokken. Ten eerste, terugkomend op de eerste onderzoeksvraag, kan geconcludeerd worden dat familieachtergrond een belangrijke invloed heeft op zowel relatievorming als -beëindiging. De resultaten uit dit proefschrift laten zien dat zelfs als er gecontroleerd wordt voor het opleidingsniveau van de jongvolwassenen zelf, ouderlijke status nog steeds van invloed is op relatievorming en -beëindiging. Ten tweede, terugkomend op de tweede onderzoeksvraag, laat dit proefschrift zien dat de link tussen familieachtergrond en relatievorming en -beëindiging sterk varieert tussen landen. In elke studie vinden we aanzienlijke landenvariatie, dus dit proefschrift laat zien dat het zeker belangrijk is om rekening te houden in welk land

jongvolwassenen wonen bij het analyseren van de link tussen familieachtergrond en relatievorming en -beëindiging. Ten derde heb ik in dit proefschrift de Tweede Demografische Transitie (SDT) theorie als een belangrijke bron van uitleg gebruikt om de landenvariatie te verklaren, maar zonder veel succes. Ik heb verschillende SDT-indicatoren gebruikt en de resultaten van de studies laten inderdaad zien dat sommige indicatoren de variatie in de link tussen familieachtergrond en relatievorming en -beëindiging verklaren. Echter moet ik wel concluderen dat de SDT-theorie niet de complete verklaring is voor de gevonden landenvariatie. Het verklaren van de landenvariatie is gecompliceerder dan alleen te focussen op land-specifieke demografische en waardenveranderingen, voortkomend uit processen van individualisering en secularisering. Ook institutionele en economische landkenmerken kunnen mogelijk een rol spelen en verklaren waarom de invloed van familieachtergrond op relatievorming en -beëindiging sterker of zwakker is in het ene land dan in het andere land.

Dankwoord

Als ik dit schrijf, heb ik net zelf weer een belangrijke levenslooptransitie meegemaakt, namelijk het krijgen van ons tweede kindje. Ik heb het altijd erg bijzonder gevonden dat ik verschillende levenslooptransities van jongvolwassenen onderzocht, terwijl ik zelf ook in deze fase van mijn leven zat. Gedurende mijn PhD project heb ik verschillende levenslooptransities meegemaakt. Zo ben ik getrouwd met Jan, waar ik al sinds de middelbare school verkering mee had en waarmee ik eerst een aantal jaar heb samen gewoond, en hebben we samen twee prachtige dochters gekregen. Tijdens het doorlopen van deze levenslooptransities heb ik mij vaak afgevraagd of de bevindingen uit mijn onderzoek ook op mijn persoonlijke leven van toepassing zijn. Ik heb mezelf dus geregeld afgevraagd of de sociaal-economische status van mijn ouders of het feit dat ik uit een intacte familie kom, van invloed zijn geweest op de keuzes die ik zelf heb gemaakt als jongvolwassene. Of dit zo is, weet ik nog steeds niet goed, want puur kijkend naar mijn familieachtergrond zou ik toch echt later aan samenwonen, trouwen en kinderen zijn begonnen. Ook was het tijdens mijn promotietraject altijd erg fijn dat als mensen aan je vroegen waar mijn proefschrift over ging, dat iedereen dit goed begreep omdat de meeste mensen romantische relaties vormen.

Ik ben me heel goed bewust van het geluk dat ik mijn proefschrift heb mogen schrijven onder begeleiding van twee geweldige slimme en enthousiaste mannen. Aat en Harry, ik heb met zoveel plezier met jullie samengewerkt. Jullie waren een goed duo, die elkaar mooi aanvulden. Aat, jij was mijn dagelijkse begeleider waar ik altijd binnen kon lopen, hoe groot of klein de vraag ook was. Jouw opbouwende kritiek, geduld en de rust die je altijd uitstraalt, heb ik enorm gewaardeerd. Je hebt me veel geleerd op het gebied van wetenschappelijk onderzoek doen en hebt me altijd de ruimte gegeven om ook andere dingen, zoals onderwijstaken of OC-lid, naast mijn PhD project te doen. Je had heel goed door dat ik dit nodig had en dat deze taken mij energie gaven. Bedankt hiervoor! Harry, jij hebt me altijd uitgedaagd om nog net iets verder te gaan in het analyseren of uitwerken van mijn onderzoek. Je was altijd kritisch, maar ik heb erg veel geleerd van je scherpe analytische blik en je uitgebreide methodische kennis. Wat mij altijd bij zal blijven van onze gesprekken met z'n drieën is dat het eigenlijk altijd gezellig was. We hebben erg veel gelachen en dat maakte dat ik nooit opzag tegen jullie

feedback op mijn stukken. Aat en Harry, bedankt voor jullie tijd, steun en vertrouwen en het delen van jullie wetenschappelijke kennis, maar ook zeker jullie levenservaring.

Next to Aat and Harry, also many thanks to Juho! In 2016 I went to Stockholm University for an internship there and although I was only there for 3 months, I learned a lot. You always made time available to talk about our paper and about related and unrelated matters. Juho, thanks for your hospitality and confidence. I have enjoyed working with you, which has led to two successful papers and I hope to work with you more often in the future.

Ik heb mijn proefschrift geschreven op het NIDI en ik heb dit altijd als een erg fijne werkplek ervaren. Ondanks dat Den Haag een aardig eind reizen was voor mij, ging ik altijd met plezier naar mijn werk en dit had mede te maken met de aardige collega's die ik hier heb leren kennen. Mijn dank gaat allereerst uit naar mijn kamergenoot en CONOPP collega Judith. We begonnen dit avontuur tegelijk en wat ben ik blij dat ik dit met jou heb mogen beleven. Samen op het kleine zolderkamertje, samen naar conferenties en summer schools, samen de moeilijkste analyses draaien. Bij jou kon ik altijd terecht voor een goede raad, een peptalk, of gewoon een gezellig praatje. Judith, bedankt dat je mijn paranimf wil zijn! Zonder de andere mensen van de CONOPP groep had ik het ook niet gered; Mioara, Nicole, Joanne, Sapphire en Jarl, dank jullie wel voor jullie steun, feedback en onderlinge support de afgelopen jaren. We zaten allemaal in hetzelfde schuitje waardoor er altijd wel iemand was waar je even op terug kon vallen als je er doorheen zat. Ook iedereen van de themagroep 'Families & Generaties' en de SILC groep bij de VU bedankt voor de inhoudelijke feedback en de gezellige meetings. Ellen en Leonie, ik wil jullie ook nog even apart bedanken! Jullie waren top collega's, altijd bereid om me te helpen, altijd tijd voor een praatje of een wandelingetje. Inmiddels zijn we goede vriendinnen en daar ben ik enorm blij mee. Hanna, Tineke, Ingrid, Nicole, Karin, Anne, Nico, Amriet, Jacqueline en Jeannette, onderweg naar mijn kleine zolderkamertje op het NIDI kwam ik ook geregeld even bij jullie langs voor een praatje, bedankt voor alle gezelligheid! Er zijn vast nog collega's die ik ben vergeten te bedanken, dus bij deze, NIDI collega's bedankt!

Zoals ik eerder al noemde zou het feit dat mijn ouders hoogopgeleid zijn en nog steeds gelukkig getrouwd zijn moeten betekenen dat ik niet al te vroeg zou gaan samenwonen, trouwen en kinderen krijgen. Bij mij is dit niet opgegaan, ik ben op jonge leeftijd gaan

samenwonen met Jan en ook met trouwen en kinderen krijgen was ik er redelijk vroeg bij. Mijn ouders hebben mij andere normen en waarden meegegeven wat betreft de timing van relatievorming. Zij waren zelf ook erg jong toen ze trouwden en mij kregen en ik heb dit altijd als iets heel positiefs ervaren. Daarnaast stonden mijn ouders altijd achter mij, wat voor keuze ik ook maakte. Pap en mam, bedankt voor jullie onvoorwaardelijke steun in de afgelopen jaren! Jullie staan altijd voor mij klaar en dat is echt fantastisch. Ook mijn zusjes, broertje, zwager en schoonzusje en schoonfamilie wil ik enorm bedanken voor jullie steun, maar vooral voor de gezelligheid en liefde die jullie mij altijd hebben gegeven. Ik hoop nog heel veel gezellige weekenden, vakanties en uitjes met z'n allen mee te maken.

Buiten mijn werk en familie, ben ik ook enorm gezegend met hele lieve vrienden en vriendinnen die regelmatig voor de nodige afleiding zorgden. Al noem ik niet iedereen naam, deze vriendschappen zijn erg belangrijk voor mij en ik hoop dat ik in het dagelijks leven vaak genoeg laat blijken hoe blij ik met je ben zodat er nu geen twijfel over bestaat dat ik ook jou bedoel.

En last, but zeker not least, wil ik mijn eigen gezinnetje bedanken. Jan, op de momenten dat ik het even helemaal niet meer zag zitten, was jij er altijd voor mij. Jouw onnavolgbare relativiseringsvermogen en geduld brengen mij tot rust en geven me nieuwe energie om door te gaan. Na een lange reis terug naar huis vanuit Den Haag, stond het eten altijd klaar en luisterde je naar wat ik die dag weer had meegemaakt. Je bent mijn steun en toeverlaat en daarom ben ik ook heel blij dat jij mijn paranimf bent. Tijdens mijn promotietraject ben je naast mijn man, ook de vader van mijn kinderen geworden, en ik kan me geen betere man en papa voor Elin en Yara voorstellen dan jij! Elin en Yara, jullie zijn nu nog te klein om dit begrijpen, maar ook jullie wil ik bedanken. Als ik thuis kwam na een lange dag werken, zorgden die lach op jullie gezicht ervoor dat ik alles om mij heen vergat. Door jullie heb ik geleerd dat er meer in het leven is dan onderzoek doen. Jan, Elin en Yara, jullie maken mijn leven mooier!

Anne Brons

Ermelo, november 2019

Curriculum Vitae

Anne Brons was born on April 26, 1990 in Ermelo, the Netherlands. In 2008, she received her VWO diploma at Christelijk College Groevenbeek in Ermelo. After that, she studied at Utrecht University where she completed the bachelor Sociology in 2011. During this bachelor program, she also did a minor Journalism at the University of Groningen and a minor Criminology at Utrecht University. In 2013, she finished the research master program 'Sociology and Social Research' at the same university. During her studies, she worked as a student assistant at the Sociology department of Utrecht University. After finishing her master, Anne worked at the University of Amsterdam as a project assistant within a project called 'Big Data' & 'Media Exposure'. From March 2014 onwards, Anne was employed as a PhD student at the Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute (NIDI-KNAW) in The Hague. Her PhD project was part of an ERC-funded project, called 'Context of Opportunity' (CONOPP), for which she helped harmonize Generations and Gender Survey data. During her PhD, she has been involved in teaching bachelor and master students both at the University of Groningen and the VU University Amsterdam. In 2018, she started at research bureau APE in The Hague where she worked for a year as a quantitative researcher. Currently, she is employed as a postdoctoral researcher in the department of Sociology at Utrecht University on a NWO-funded VICI project called 'Family diversity after divorce and outcomes for children and parents'.